

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

WIEŚNIARZ

Informacyjny dziennik demokratyczny

№ 71

Częstochowa, niedziela/ponie dzień 24/25 marca 1946 r.

Rok II

Stalin o sytuacji międzynarodowej.

MOSKWA (PAP). — Korespondent agencji Associated Press Eddie Gilmore zwrócił się do generalissimusa Stalina z pytaniami w sprawie obecnej sytuacji międzynarodowej. Na pytania te, które podajemy, generalissimus Stalin udzielił następujących odpowiedzi:

Pytanie: Jakże znaczenie przypisuje Pan Organizacji Narodów Zjednoczonych, jako instrumentowi służącemu do zachowania pokoju na świecie?

Odpowiedź: „Przypisuje Organizacji Narodów Zjednoczonych wielkie znaczenie jako ważnemu instrumentowi dla utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego. Siła tej organizacji międzynarodowej polega na tym, że opiera się ona na zasadzie równości wszystkich państw, a nie panowaniu jednego nad drugim. Jeżeli ONZ będzie w stanie w przyszłości zachować zasadę równości, to niewątpliwie odegra wielką pozytywną rolę w dziele zachowania powszechnego pokoju i bezpieczeństwa”.

Pytanie: „Co zdaniem Pana wywołało obawę przed wojną u wielu ludzi w różnych krajach?”

Odpowiedź: „Jestem przekonany, że ani narody, ani ich armie nie dają do nowej wojny. Pragną one pokoju i chcą do zabezpieczenia go. Uważam, że obawy przed wojną zostały spowodowane przez wystąpienie pewnych grup politycznych, które sięgają siarą niezgodą i niepewnością”.

Pytanie: „Co powinny zrobić rządy militujących wojsko krajów, aby zabezpieczyć pokój na całym świecie?”

Odpowiedź: „Jest rzeczą konieczną, aby rządy i opinia publiczna państw organizowały szeroką kontrpropagandę przeciwko podżegaczom wojennym tak, aby ani jedno z ich wystąpień nie poszło bez należytej odpłaty ze strony opinii publicznej i prasy, która powinna reagować na czas i nie dawać im możliwości do nadużycia wolności słowa przeciwko interesom pokoju”.

Polska stała się z powrotem monetą zdawkową w grze interesów imperialistycznych. Próżna gra! — przeszłość została przekreślona raz na zawsze. Przyjaźń polsko-radziecka oparta o wspólne interesy obu narodów, scementowana wspólnie przelaną krwią najbliższych ich synów w walce o wolność i sprawiedliwość, jest przyjaźnią wieczną, a jej trwałość stanie się nieprzezwyciężoną barierą na drodze wszelkiej agresji.

DALSZA DEMOBILIZACJA ARMII CZERWONEJ

MOSKWA (PAP). — W Moskwie ogłoszony został dekret o demobilizacji 6-ciu dalszych roczników żołnierzy i podoficerów radzieckich wojsk lądowych i lotniczych. Jak wiadomo, 23 czerwca ub. r. została rozpoczęta demobilizacja najstarszych 13-tu roczników żołnierzy, podoficerów i oficerów Armii Czerwonej. Drugi turus demobilizacji został zarządzony dekretem z dnia 25 września 1945 r. i obejmował 10 roczników żołnierzy i podoficerów oraz wszystkich żołnierzy i podoficerów studentów i absolwentów szkół wyższych, a także nauczycieli i wykładowców szkół wyższych o ile służyli jako szeregowi i podoficerowie. Opublikowany obecnie dekret przewiduje przeprowadzenie demobilizacji następujących 6-ciu roczników w okresie od maja do września r. b. Zdemobilizowanym przysługują wszelkie ulgi i rekompensaty, które ustalone zostały ustawą czerwową 1945 r. W myśl tej ustawy zdemobilizowanym przysługuje bezpłatny przejazd kolejami i wyżywienie oraz rekompensata w wysokości rocznego lub półrocznego żołdu za każdy rok służby w Armii Czerwonej dla szeregowych i w wysokości 300 do 900 rubli za każdy rok służby dla podoficerów. W ten sposób wszystkie turusy demobilizacyjne obejmują łącznie 29 roczników

szeregowych i podoficerów wojsk lądowych i lotniczych. Jest to niewątpliwie jeszcze jednym dowodem pokojowej polityki Związku Radzieckiego.

USTAWA O PLANIE 5-LETNIM ZAPROWADZI LIKWIDACJĘ SYSTEMU KARTKOWEGO

MOSKWA (PAP). — Ustawa o planie 5-letnim wśród szeregu początnych, zmierzających do podniesienia dobrobytu materialnego ludności ZSRR zaprowadzi m. in. realizację przejścia w ciągu roku 1946 i 1947 od zaopatrzenia ludności na kartki do handlu bez kartek. Kartki na chleb, mąkę i makarony zostaną zlikwidowane na jesień bieżącego roku.

MOSKWA (TASS). — Społeczeństwo radzieckie entuzjastycznie powitało uchwałę Rady Najwyższej ZSRR o nowej pięcioletniej w Związku Radzieckim, poświęconej odbudowie. Uchwala ta jest nazywana uchwałą historyczną. Narody radzieckie żywią głębokie przekonanie, że okres lat 1946 — 1950 doprowadzi ZSRR pod przewodnictwem generalissimusa Stalina do rozwoju potęgi i znaczenia w świecie.

MOŁOTOW PRZYJĄŁ POŚLĄ WĘGIER

MOSKWA (TASS). — Minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow przyjął pośła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego Węgier w ZSRR, który wkrótce ma wręczyć premierowi Stalinowi swoje listy uwierzytelniające.

PRZYBYCIE MISJI UNRRA DO KIJOWA

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi z Kijowa, iż dnia 20 marca przybyła misja UNRRA w celu niesienia pomocy Ukrainie.

ZASTĘPCY RADZIECKIEGO MINISTRA SPRAW ZAGRAN.

MOSKWA (PAP). — Urzędowo podano do wiadomości, że zastępcami ministra spraw zagranicznych Mołotowa zostali: Wyszyński, Dokanozow, Łozowski i Litwinow.

PRZYJAŹŃ POLSKI Z ZSRR A REAKCJA

MOSKWA. Radio moskiewskie nadało dłuższy artykuł p. t. Polska a ZSRR. Autor artykułu omawia knowania reakcji, która za pomocą oszczerzych kampanii, usiłowała podkopać autorytet Rządu Jedności Narodowej w Polsce oraz rozzerwać przyjaźń radziecko-polską. Reakcja z satysfakcją przywitałaby powrót do dawnego status quo, jaki istniał w Polsce sanacyjnej, tj. jącej, na skutek błędnej polityki swych przywódców politycznych w nieprzyjaźni ze Związkiem Radzieckim. Dlatego to rzuca nie mające żadnego związku z prawdą inkwizytor na obecny rząd polski, który politykę swych skompromitowanych poprzedników całkowicie zarzucał, a swoją własną oparł na mocnych podstawach przyjaźni i współpracy ze swoim wachodnim sąsiadem. Rząd polski pomawiany jest ustawicznie o rzekomą całkowitą zależność od ZSRR, zarzuca mu się w sposób krzywdzący indolencję i tendencję.

Reakcja, dumająca w swój miech, zdaje się być ślepa i głucha na pracę Rządu Jedności Narodowej w okrutnie zniszczonym kraju i na jego w tej pracy zasługi. Autor przytacza słowa generalissimusa Stalina, który w wywiadzie, udzielonym korespondentowi Tassa w odpowiedzi na mowę Churchilla w Fulton, oświadczył, że w skład Rządu Jedności Narodowej wchodzi jednostki wybitne, które czynem wykazywały, że umieją bronić interesów i godności reprezentowanego przez nie państwa.

Ale reakcja zdaje się nie dostrzegać rzeczywistości polskiej. Dlaczego? — bo dostrzegać jej nie chce! — Reakcja, w imię swych własnych brudnych interesów chce, aby Polska nadal była targana konfliktami zagranicznymi i waśniami wewnętrznymi. To, że Polska nie chce być nadal ignoranta obcych interesów budzi niezadowolone reakcji, a niezadowolone to wyraża się w ordynarnych i nietaktownych napaściach na Polskę demokratyczną i jej przyjaźń ze Związkiem Radzieckim. Działając tak reakcja pragnie skłócić Polskę z ZSRR, położyć na nowo pomiędzy obydwo kraja mi ziarną nierówności. Reakcja pragnie, aby

Przed sesją Rady Bezpieczeństwa

LONDYN (BBC). — Wczoraj wieczorem powrócił z Waszyngtonu do Nowego Jorku sekretarz generalny ONZ Trygve Lie. — Oświadczył on zebrany dziennikarzom, że nie ma wątpliwości, że Rada Bezpieczeństwa przystąpi do swych prac w poniedziałek 25 b. m.

LONDYN (BBC). — Ambasador perski w Waszyngtonie oświadczył, że cała Persja żywi do Związku Radzieckiego uczucia przyjaźni, a odniesienie się rządu perskiego do ONZ nie ma charakteru wrogości aktu w stosunku do ZSRR.

LONDYN (BBC). — Główny delegat sowiecki do ONZ ambasador Gromyko powiedział dziennikarzom, że gdy Rada Bezpieczeństwa zbierze się ZSRR będzie na niej reprezentowany.

JAKIE BEDZIE STANOWISKO FRANCJI NA SESJI RADY BEZPIECZEŃSTWA

NOWY JORK (PAP). — Korespondent PAP'a donosi, że w kołach politycznych

trwa ożywiona dyskusja w sprawie sporu persko-radzieckiego. Wskazuje się na to, że nowy poseł radziecki w Teheranie Sadiżikow przedstawił już rządowi perskiemu swoje propozycje, dotyczące stosunków radziecko-perskich. Krają również pogłoski, że delegacja francuska podziela zdanie delegacji radzieckiej o konieczności odroczenia sesji do dnia 10 kwietnia. Delegacja francuska nie wypowiedziała się jeszcze oficjalnie, lecz są podstawy do przypuszczenia, że dąży ona wszelkimi staraniami, aby spór załagodzić.

Z POSIEDZENIA RADY KONTROLI

BERLIN (PAP). — Na ostatnim posiedzeniu Rady Kontroli uczestniczył generał Malinin, generał Mac Nerney, generał Robertson i generał König. Przewodził generał Malinin. Na posiedzeniu powzięto uchwałę w sprawie ograniczenia używania gazu i elektryczności oraz sprawa podwyższenia opłat telegraficznych i telefonicznych w Niemczech.

Procesy przestępców wojennych

NORYMBERGA (PAP). — W Kłagenfurcie rozpoczął się proces przeciw d-rowsi Niedermoserowi. b. intendentowi szpitala miejscowego oraz 12-tu pracownikom tego szpitala. Są oni oskarżeni o zabicie 5.000 — 7.000 pacjentów przy pomocy zastrzyków i weronolu W latach 1941 — 1945. Niedermoser oświadczył, że działał na rozkaz ministerstwa spraw wewnętrznych w Berlinie. Reszta oskarżonych również przyznała się do winy.

NORYMBERGA (Ant. wł.) — Prokurator brytyjski Maxwell Fyfe zasygnalizował Goeringa w czasie ostatniej rozprawy gradem pytań. Nastąpiło to w związku ze znanym oświadczeniem Goeringa, że nie nie wiedział o zbrodniach, dokonywanych niemieckich obozach koncentracyjnych. — Prokurator, przytaczając milionowe cyfry zamordowanych w obozach, zapytał, czy możliwe jest, aby druga osoba w Rzeszy mogła nie wiedzieć o tych zbrodniach wobec ich ogromu? Goering odparł, że fakty te ukrywano przed nim, a nawet możliwe, że i przed Hitlerem, gdyż Himmler trzymał się zasady ścisłej tajemnicy. Prokurator oświadczył na te słowa, że dziwnym wydaje mu się, że Goering nie słuchał

radia zagranicznego, które przecież podawało liczby ofiar, zamordowanych w niemieckich obozach z wielką dokładnością. Goering odpowiedział, że w istocie odmawiał sobie prawa skorzystania z przywilejów słuchania audycji zagranicznych, a to dlatego, aby „nie ulec obcej propagandzie”!

Zapytany, czy mu było wiadomo o zamordowaniu 50 tysięcy brytyjskich, Goering powiedział, że dowiedział się o tym już po fakcie.

PROCES PRZECIWKO CZŁONKOM JAPOŃSKIEJ TAJNEJ POLICJI POLITYCZNEJ

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Singapuru, iż przed trybunałem do spraw przestępców wojennych rozpoczęła się rozprawa przeciwko dowódcy japońskiej tajnej policji politycznej pułkownikowi Hi Harizo i 20 innym „zestapowcom” japońskim.

Dyrektor wydziału wachodniego min. informacji Scott zeznał, iż przez 7 dni i 7 nocy wisiał na ramie okna przywiązany za 2 palce, podczas gdy oskarżeni bili go i katowali.

Tadeusz Kościuszko przysięga na Rynku Krakowskim

Około połowy marca 1794 r. Kościuszko przybył z Saksonii pod Kraków. Po krótkim pobycie w jednej z miejscowości podkrakowskich (być może że to było Nowe Brzesko, a może Tyniec) zamieszkał ino grzbito we dworze gen. Wodzieckiego przy Kapucynach za szewską furtką. Daj do dró karmi już przedtem napisany „Akt powstania obywateli mieszkańców woj. Krakowskiego 1794 r. Marca 23 dnia w Krakowie w Zamku i będąc w statym kontakcie z A. Linowskim, St. Dembowskim i W. o dziekiem czynił ostatnie przygotowania. Re kopis aktu, jak się okazało, wymagał przeprowadzenia pewnych zmian i poprawek. Przesunięto dzień wybuchu insurekcji na 24-go i uznano, że rynek przed ratuszem jest lepszym miejscem na wykonanie przysięgi jak ratusz.

24 marca rozpoczęło się powstanie. Dwa bataliony znajdujące się w mieście: jeden z regimentu 2-go, szefostwa Wodzieckiego, drugi z regimentu 3-go szefostwa Czapskiego, otrzymywały specjalne instrukcje i już od rana rozpoczęły je wykonywać. Zabroniono wszystkim omieszkać miasto, pozwolono natomiast wchodzić w jego obręb.

Wreszcie na Rynku, gdzie uformował się batalion Wodzieckiego, odbyła się manifestacja.

Obywateli, zaromatłli się na schodach ratusza, wypełnili sale posiedzeń, tłoczyli się na ulicy, z bramy dworu Wodzieckiego wyszedł Kościuszko i kierując się ulicą św. Anny przybył przed ratusz. W orszaku jego nie było wielkich dostojników, szli natomiast ludzie o wielkich sercach i jak najsilniechmińszych zamiarach.

Wojsko wykonało przysięgę, a Kościuszko wyłosił mowę, w której powołał do walki ludzi wszelkiego stanu, po czym został odebrany akt określający władzę tak Maczelnika, jako też, Rady Najwyższej, Narodowej, Komisji Porządkowej Woiewództwa Krakowskiego i Sadu Kriminálnego.

Tegoż dnia powzięto na ratuszu uchwały, odnoszące się do organizowania sił zbrojnych i zdobywania funduszy na cele powstania.

Tak zaczęła się insurekcja, którą od mian jej Wotza nazwano Kościuszkowską. Choć nominalnie akt wrzucił się do mie szakowca Woiewództwa Krakowskiego, to przecież manifest był skierowany do całego narodu — i to całego w sensie nie tylko jednej szlachectkiej warstwy, która uszurpo wała sobie prawa i narzuciła przynależne imiastom, ale oddo obywateli polskich. Jeżeli natomiast powstania rozgorzał w sercach chłopów i pilił się w duszach warszawskich rzemieślników — to było nie wątpliwą zasługą krakowskiej przysięgi Maczelnika w sukmanie.

Słowa padały nie na uśr. lecz na rolę, oczekiwano od lat staren noinej ewangelii. Ntady przybył powstasz polski nie występowała z tak albnoko przemysłowym programem i żaden z nich nie może się pochłubić, że odnieknie otrzymanal sukhegich akt Wielkiej Rewolucji i że miał honor waleczny o wolność Stanów Zjednoczonych.

Tadeusz Kościuszko był właśnie tym jedynym człowiekiem w Polsce, którego znał i na którego natrzął cały świat: jeżeli śniętnal po władze, uczynił to tylko dla zdobycia środków potrzebnych do zrealizowania zaszczytnych ideałów społecznych.

To, co się stało w marcowy dzień 1794 roku na Rynku Krakowskim mogło być zwrotnym punktem w dziejach Polski i ludu polskiego.

Jeseli nie było, wina to ludzi przybocznych i następców wielkiego Maczelnika. Ze jednak słowa te były raczone, to już stanowić iniejszą kartę w dziejach upadającej Polski.

Pohobienia, które przysłyły po roku Insurekcji nie zapomnieli, że zaś, które przyjdą nie zapomną nigdy dnia 24 marca 1794 roku.

Tadeusz Kościuszko, ubrany w krakowską sukmanę to symbol, symbol wiecznité żywy i drogi narodowi polskiemu.

S. F.

PRZED WYBÓRAMI NOWEGO GENERALNEGO DYREKTORA UNRRA

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Atlantic City, że na stanowisko generalnego dyrektora UNRRA została wysunięta kandydatura b. wieloletniego burmistrza Nowego Jorku La Guardia. — Głosowanie odbędzie się w poniedziałek. Wybór La Guardia jest zapewniony.

Hitlerowska czkawka. w prasie austriackiej

Wiedem, w marcu.

Jak wiadomo, rządząca obecnie w Austrii partia ludowa „Volkspartei”, grupuje m. innymi wielu skrajowanych polityków doby „austrofaszystów”, byłych przywódców, osławionej „Christlich-Soziale Partei”. Bardzo często ze strony austriackich partii lewicowych padają zarzuty że to właśnie polityka Dollfussa, Schuschniggga przygotowała atmosferę, w której mógł być przeprowadzony „Anschluss” i że nie gdzie indziej jak właśnie w szeregach „Volks partei” znaleźli swoje schronienie pogrobowcy ideologii „führera”. Za zarzuty te są do pewnego stopnia uzasadnione. dowodzi polemika prasowa, jaka wywiązała się w tych dniach na łamach prasy austriackiej. Ciekawa jest przy tym rzecz, że i niektóre austriackie prowincjonalne organizacje socjalistyczne niezapelniają się bez wmy, skoro socjalistyczny organ „Linzer Tageblatt” pozwala sobie w kilku artykułach wstępujących propagować idee pangermanizmu, to samo, co Hitler, tylko podane w sposób bardziej strasny, „Linzer Tageblatt” został też za to zawieszony przez amerykańskie władze okupacyjne. Nie ten jednak artykuł jest przedmiotem polemiki, o której wyżej mowa.

Organ „Volkspartei” w Tyrolu „Vorarlberger Volksblatt” został zawieszony przez władze francuskie na jeden miesiąc za artykuł p. t. „Zarzut”, w którym to artykule odrzuca się zarzut, że „austriackie żołnierze prowadzili niesprawiedliwą wojnę w szeregach armii hitlerowskiej”. Gazeta uważa, że przeświadczenie „niesprawiedliwie” z nami walczono.

Dalej powiada się we wzmiankowanym artykule, że pozorowanie walki, dozwolona, lub wprost przejście do nieprzyjaciela, „nie da się pogodzić z czcią żołnierza i to niezależnie od tego, czy walczył on zgodnie, czy wbrew woli”. „Vorarlberger Volksblatt” uważa, że austriacki żołnierz zobowiązany był dochowaci wierności skrawionemu znakowi swastyki, dlatego, „że na niego przysięgł”.

Artykuł powyższy był powodem bezpośredniemu generalnemu atakowi całej radykalnej prasy austriackiej, która uderzyła na alarm, odkrywając w kilkudziesięciu polemice liczne zakamarki życia publicznego w Austrii, gdzie znaleźli schronienie hitlerowscy „zatruceni studni”.

Organ Zjednoczenia Demokratycznego „Neues Oesterreich” na marginesie artykułu w „Vorarlberger Volksblatt” pisze: „oczywiście zachodnio-austriackiej prasy z elementów hitlerowskich jest konieczność... Tym pokazemy władzom okupacyjnym, że naprawdę chcemy raz na zawsze skończyć z hitlerowskim barbarzyństwem. Skrywi opiekunowie niedobitków faszystów piszą, że było rzeczą honoru służyć bandzie przestępców... mało brakuje, a napisaliby, że było szczególnie zaszczytnym służeniem w szeregach „Wermachtu”, który się tak odznaczył w niszczycielskiej robocie na terenach Polski, Ukrainy, Francji i wielu innych krajów”.

Artykuł swój kończy „Neues Oesterreich” uwagą: „Nie jest rzeczą przypadku, że brunatna trzcina, nagromadziła się właśnie w zachodnich terenach Austrii, tutaj bowiem uciekają wszyscy ci, którym w Wiedniu ziemia pali się pod nogami, na przykład byli hitlerowscy „Gaupressechef, Rafael Hulla, działający w Grazu, wyspecjalizował się w opracowywaniu elaboratów na temat wolności i demokracji. (Uwaga ta

odnosi się do znanego faktu, że elementy hitlerowskie uciekają ze strefy sowieckiej, do bardziej gościnnych i pobliższych w tych sprawach stref okupacji anglosaskich).

Omawiając artykuł „Vorarlberger Volksblatt” píše socjalistyczna „Arbeiter Zeitung”: „Zaprzeczenie, że austriackie żołnierze w szeregach armii niemieckiej walczyli w złej, niesprawiedliwej sprawie, w sprawie faszystów, jest bezczelnością, popelnioną wobec całej demokracji myśliciel, Austrii”.

Komunistyczna „Volksstimme” kładzie kropkę nad „i”, pisząc: „Stalo się już zwyciężając „Volkspartei” zaprzeczając współodpowiedzialności Austrii w wojnie, która

przewodzący hitlerowskie Niemcy. Tego rodzaju jednak oświadczenia, jak artykuł w „Vorarlberger Volksblatt”, świadczy o tym jak daleko sięga, nawet dzisiaj, solidarność reakcyjnych kół w Austrii z hitlerowskimi przestępcami wojennymi.

Wyżej zreferowana polemika prasowa jest charakterystyczna, dla stosunków panujących w anglosaskich strefach okupacji Austrii, gdzie sobie uwiły gniazda wszystkie wrogi demokracji Austrii elementy i gdzie, zaczynają podnosić głowę, nawet jawnie, faszystowskie grupy, znajdujące przytułek i schronienie w szeregach „Partii Ludowej”, której niektóre organizacje lokalne godnie kontynuują linie polityczną Dollfussa i Schuschniggga.

Anglicy chcą rozbić siły demokratyczne w Iranie

NOWY JORK (SAP). — Były szef irańskiego oddziału biura informacji wojennej rządu U. S. A. — Szachszachani, w artykule „Związek Radziecki dziś” obwinia Anglików o usiłowania rozbić siły demokratycznych w Iranie.

W ciągu ostatnich dwóch lat — píše Szachszachani, — Anglicy uzbili południowe plemiona Iranu, celem przygotowania przewrotu, gdyby partiom demokratycznym w połączeniu z ugrupowaniami centrowymi, udało się odnieść zwycięstwo w wyborach do parlamentu.

Według oświadczenia rządu w r. 1942 wybory miały się odbyć natychmiast po zakończeniu ewakuacji obcych wojsk.

Poczynając od sierpnia 1941 r. Brytyjczy ci tworzyli w Iranie szereg rządów, w których partia narodowa nie posiadała najmniejszego przedstawicielstwa.

Partia narodowa oświadcza, że częściej planów brytyjskich jest wpolnienie w społeczeństwo perskie niechęć do systemu parlamentarnego i szukania ratunku w rządach „silnej ręki”.

Według Anglików odpowiednim czwoliem jest reakcyjny polityk Seid Elia ed Din, po dwudziestu latach wygnania sprzedawany napowrót do kraju. Seid Elia ed Dina podtrzymuje około 500 magnatów przez myśl wlokniętego i partii „Eradce Millii”, składająca się z 3 tys. płatnych najemników.

Parti tej — donosi Szachszachani — powierzone rozbić grupować demokratycznych w brytyjskiej strefie okupacyjnej, podczas gdy specjalnie szkoleni misjonarze zmniejszają działalność podobną rozwija ją w północnym Iranie, podległym wpływom ZSRR.

Corocecznie, poczynając od wiosny 1948 r. 500 takich tajnych emisariuszy, zaopatrzone w sfalszowane paszporty i grube pieniądze, przesiadają przez granice. Nowoutworzona grupa polityczna, pod nazwą „Koalicja południowych plemion”, przechodzi pod kierownictwem specjalistów brytyjskich wyzkolenienie wojskowe i po lityczne. Szachszachani stwierdza, że zalegalizowanie tej koalicji przez rząd oznacza, że Angliey po ewakuacji wojsk z Iranu chętnieby stworzyć sytuację podobną do tej, jaka istnieje w Grecji.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Waszyngtonu, że ambasador irański w USA delegat Iranu do Rady Bezpieczeństwa Hussein było konferencję ze swoimi doradcami. Materiał na konferen-

cję przygotowany jest według instrukcji otrzymanych ostatnio drogą telegraficzną z Teheranu.

ARESZTOWANIE B. PREMIERA IRANU

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że b. premier irański Said Elia ed Din został aresztowany z rozkazu premiera Ghaivaa es Sultana i osadzony w areszcie prezydenckim. Said Elia ed Din powrócił do Iranu w marcu 1944 r. po 20-letniej nieobecności w kraju. Był on przywódcą skrajnej prawicy irańskiej.

NOWY AMBASADOR RADZIECKI W TEHERANIE

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że Iwan Szadokow, nowy ambasador radziecki w Iranie przybył do Teheranu i rozpoczął urzędowanie.

IRANSKA MISJA RZĄDOWA UDAJE SIĘ DO KURDYSTANU

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że irańskie ministerstwo spraw wojskowych wysłało misję do Kurdystanu w celu przeprowadzenia inspekcji na miejscu. W irańskich kołach politycznych spodziewają się, że misji tej uda się przyczynić do osłabienia tendencji separatystycznych w Kurdystanie.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że na pograniczu Peracji i Iraku trwają w dalszym ciągu niepokoje wywołane przez przestępców kurdyjskich. W Londynie podano oficjalnie do wiadomości, że wojska brytyjskie nie wkroczyły do Kirkur.

HOOVER PRZYBYDŁE DO WARSZAWY

PARYŻ (Ant. wł.) — B. prezydent USA Hoover udał się z Paryża na krótki pobyt do Rzymu. Prezydent Hoover ma zamiar powrócić jeszcze do Francji. Następnym etapem po ponownym odwiedzeniu Paryża będzie Warszawa.

APEL RZĄDU CZECHO- SŁOWACKIEGO DO NARODU

MOSKWA (TASS). — Rząd czechosłowacki zwrócił się do narodu z apelem o wzięcie czynnego udziału w wiosennych pracach polnych z uwagi na trudną sytuację gospodarczą kraju.

PREZYDENT TRUMAN ZA UTRZYMANIEM TERMINU SESIJ RADY BEZPIECZEŃSTWA

WASZYNGTON. — Prezydent Stanów Zjednoczonych Truman oświadczył na marginesie złożonego przez Związek Radziecki wniosku o odroczenie sesji Rady Bezpieczeństwa, że jego zdaniem wyznaczony termin nie powinien ulec zmianie. Ponadto Truman dodał, że nie zamierza wystąpić z inicjatywą spotkania Wielkiej Trójki, gdyż uważa, że wszelkie zagadnienia rozwiązywane w dobie wojny przez przedstawicieli Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych, obecnie powinny być rozwiązywane przez ONZ. Jednocześnie prezydent USA podkreślił, że chętnie gościliby u siebie generalissimusa Stalina i premiera Attlee.

NOWY JORK (PAP). — Komisja ekspertów, która opracowuje przepisy procedury obrad Rady Bezpieczeństwa zebrała się na 1-sze posiedzenie w Nowym Jorku, a sposób wniesienia sprawy Iranu na forum Rady uależniony będzie od decyzji komisji. Sprawa Iranu podobno będzie rozważana na otwartym posiedzeniu Rady.

OŚWIADCZENIE SEKRETARZA GENERALNEGO ONZ

WASZYNGTON (PAP). — Sekretarz generalny ONZ Trygve Lie oświadczył, że na 1-szym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa, które odbędzie się 25 marca r. b. będzie odczytane przemówienie powitalne prezydenta Trumana, lecz prezydent nie przybędzie osobiście. Trygve Lie podał, iż brytyjski minister spraw zagranicznych Bevin zawiadomił go, że kierownictwo delegacji brytyjskiej obejmie stały przedstawiciel Wielkiej Brytanii w ONZ Cadogan.

NEW YORK. — Sekretarz generalny ONZ Trygve Lie odbył konferencję z amerykańskim sekretarzem stanu Byrnesem. Tematem konferencji były sprawy dotyczące siedziby ONZ. Podczas rozmowy minister Byrnes jeszcze raz podkreślił, że uczyń wszystkie co tylko jest w jego mocy, aby doprowadzić ONZ w jej dzieło budowy trwałego pokoju.

Referendum we Francji 2 czerwca b. r.

MOSKWA (TASS). — Francuska rada ministrów postanowiła zwołanie referendum ludowego w sprawie nowej konstytucji.

Rząd francuski nalega na Konstytuante, aby przed jej zakończeniem opracowała projekt konstytucji.

Francuska rada ministrów postanowiła również, że wybory do parlamentu we Francji odbędzie się najpóźniej 2 czerwca br.

PARYŻ (PAP). — 5 urzędników zajmujących kierownicze stanowiska w radio francuskim podało się do dymisji na znak protestu przeciwko wyznaczeniu przez sekretarza stanu do spraw informacji redaktora politycznego.

EWAKUACJA WOJSK Z SYRII I LIBANU ZAKOŃCZY SIĘ 3 CZERWCA 1946 R.

LONDYN (Reuter). — Termin wycofania wojsk brytyjskich i francuskich z Syrii i Libanu został oznaczony na 3 czerwca b. r.

ZARZĄDZENIE PREM. TILDY

MOSKWA (TASS). — Premier węgierski Dr Tildy wydał zarządzenie o konfiskacie literatury faszystowskiej na terenie całego kraju.

— Tajemnica —
Martina Bormanna
Nazisty Nr. 2.

Z 22-ech głównych zbrodniarzy wojennych przed sądem w Norymberdze znalazło się tylko 21! Najważniejszy z nich jest nieobecny. Amerykański kontrwydział przypuszcza, iż ukrywał się on w Górnych Alpach austriackich. Jakby nie było, udało mu się wymknąć. Tym niemniej jego sprawa rozpatrywana jest w Norymberdze na równi ze sprawami pozostałych z bandy Hitlera.

Niezbyt wiele słyszeliśmy dotychczas o Martinie Bormannie, nigdy nie dbał by świat o nim wiedzieć, czy słyszał. A był on najpotężniejszą po Hitlerze jednostką w Niemczech. Potężniejszym od Himmlera: potężniejszym od Goeringa. Był on naprawdę nazistą Nr. 2. Takie jest zdanie większości pozostałych 21 wojennych zbrodniarzy, a oni chyba wiedzą!

Jakże była jego potęga i jak ją zdobył? Był on ważnym uczestnikiem tajemniczej historii naszych czasów. Wkrótce ogólnie przyjętej opinii państw narodowych socjalistów nie było wcale spójna. Kilkolwiek badań personalni niemieckich przywódców i miał możliwość wyprawy na ich osobiste, mógł stwierdzić, iż Rzeczka była w gruncie rzeczy zdyktawiana królem, którego główni mieszkańcy wciąż dzigali jeden drugiego nożem w plecy. Jeden tylko Hitler stał ponad tym zamętem. Bormann wraz z innymi głównymi nazistami, był w samym środku tej bezwzględnej walki o władzę w państwie narodowych socjalistów.

Stanowisko urzędowe Bormanna.
W jaki sposób wywierał on swoje wpływy? Bormann był ministrem w gabinecie Rzeszy, generałem SS i oczekiwany „Volks-

sturnu” (Armii Ludowej) w ostatnich miesiącach przed kapitulacją. Ale największą władzę daly mu stanowiska o mniej szumnym tytule: po pierwsze był on adiutantem Hitlera, przez co miał możliwość stałego z nim obcowania; po drugie był przywódcą „partii kancelarskiej” w Berlinie, przez co miał w ręku cały aparat polityczny partii. Nie od razu zrozumiano niebezpieczeństwo, wynikające z jego stanowiska i charakteru, gdyż Bormann od początku zdawał sobie sprawę z konieczności przedstawiania swej roli, jako całkiem drugorzędnej.

Wpływ jego opierał się wyłącznie na setkach stosunkach osobistych z Hitlerem. Wkluczony bodaj na krótki czas od obecności z Hitlerem, aparat partyjny byłby bezużyteczny dla Bormanna. W ciągu siedmiu czy ośmiu lat był Bormann nieodstępnym cieniem Hitlera, gdyż było to u niego, że

Metody Bormanna jako adiutanta Hitlera

Jako adiutant bronił on bezwzględnie dostępu do Hitlera każdemu i wszystkim. — Wszyscy reichsleiterzy, gauleiterzy i ministrowie, musieli składać swe wnioski, czy sprawozdania na piśmie Bormannowi, a on przekazywał je Hitlerowi według swego

uznania. W ten sposób od Bormanna zależało, kto mógł widzieć się z Hitlerem, a kto nie. Mógł on również, gdy chciał, ukryć przed Hitlerem każdą podaną przez ministrów wiadomość, czy informację. To jedna strona sprawy. Gdy już Hitler zboczył z drogi, czy wnosił, złożył mu przez Bormanna i podał swą decyzję lub tylko uwag, — były one powtarzane osobnym ministrom, reichsleiterom czy gauleiterom przez Bormanna w sposób przez niego obrany; rada Hitlera np. mogła być podana jako rozkaz. Stanowisko domnięcające Bormanna było bezporonne. Tylko trzech ludzi miało dostęp do Führera bez pośrednictwa Bormanna. Byli to: Himmler, Goebbels i Speer. Lecz zarówno Himmler, jak Goebbels, uwzględniając pozycję Bormanna, uzgadniali z nim z góry swe konferencje z Hitlerem.

Własnym aparatem biurokratycznym Bormanna była „partia kancelarska”, składająca się przeważnie z młodych urzędników. Dzięki władzy Bormanna, obawiano się ich w partii, jak i w gau’ach (prowincjach). Niektórzy z nich prowadzili własną politykę w imieniu Bormanna, tak jak Bormann prowadził ją w imieniu Hitlera. Bormann poełgnął się zresztą także dorad-

cami gospodarczymi gau’ów. Stwarzał on w ten sposób własny dodatkowy aparat rewizyjny we wszystkich gau’ach, w których kierownik przelewał się Bormannowi. Delegaci ci działali nieraz wbrew swym przełożonym gauleiterom, którzy znajdowali się wtedy w niewygodnej sytuacji bez wyjścia. To dawało Bormannowi pełnię władzy w polityce krajowej.

Ulubionym projektem Bormanna była nazifikacja przemysłu. Ustanowił on siebie za głównego partyjnego „wirtschaftspolitiker” (polityka przemysłowego). Bormann rozpoczął te „nazifikacje” w 1941 r. i prowadził przez cały czas wojny, zwłaszcza wśród największych i uajpotężniejszych koncernów, gdyż partia miała niewielki wpływ w tych przemysłowych dziedzinach. Jako wódz „partii kancelarskiej” Bormann mógł wiele zdziałać. Typową uw. była sprawa prof. Hunke w Berlinie. Miał on swą publicystykę ekonomiczną, z chwilą mianowania go przez Bormanna doradcą ekonomicznym gauleitera, dostał się do Rady Dyrekcyj „Deutsche Bank”.

Jak zdobył Bormann wpływy na Hitlera?
Bormann nie należał do najstarszych narodowych socjalistów. Przystąpił on do partii dopiero w r. 1923. Zajmował różne stanowiska w partii, przeważnie drobne, jak np. kierownictwo wydziału partyjnych w Turynii. Około 1925 roku dostał się do stażu kancelnego dowództwa S. A. (brunatnych koszni). Necz bardzo się nim interesował i mianował go szefem swego sztabu. W tym czasie Hess był „ciemniem” Hitlera. W ten sposób Bormann został „ciemniem” „ciemniem”.

(Dokończenie w numerze następnym)

Kiedy złoto polskie wróci do kraju?

Bez rozgłosu i bez reklamy, towarzysząc zwykle wszystkim konferencjom międzynarodowym, odbywa się międzynarodowa konferencja walutowa w Bretton Woods.

Organizacja Funduszu Wyrównawczego i Banku dla Odbudowy finalizuje się i wkracza na tory systematycznego wykonywania uchwał 1944 roku. Jednym z dyrektorów tej instytucji został przedstawiciel Polski, dr. Leon Barański. Udział Polski w Banku wyraża się cyfrą 125 mln. dolarów. Udział ten ma być wpłacony w 25% złotem lub dolarami. Bądź sumą wynoszącą 10% państwowych zapasów złota i dewiz. Reszta w własnej walucie. Obrót międzynarodowy został oparty na bazie złotych.

Takie są podstawowe warunki akcji odbudowy gospodarczej Narodów Zjednoczonych. Dla Polski sprawa ta nie jest jednak zupełnie prosta. Jesteśmy krajem wyszczepionym przez wojnę i ograbionym przez okupanta. Potrzeby nasze w dziedzinie importu są olbrzymie, natomiast możliwości eksportowe bardzo ograniczone. Jedyną niemal bogactwem naszym, które możemy upłynnić, to węgiel. Ta nasza waluta na rykach międzynarodowych nie jest wystarczająca, jak na nasze potrzeby, środkami płatniczymi. Jeżeli chodzi o możliwości eksportowe innych artykułów, są one chwilowo całkiem nikłe i z punktu widzenia naszych potrzeb na rynku wewnętrznym raczej nie powinny być brane pod uwagę.

W tych warunkach palącym staje się dla nas zagadnienie złota wywiezionego z Polski, celem ratowania przed najędzą. Część złota znajduje się w Anglii, która pragnie je zatrzymać dla siebie, tytułem spłaty długów wojennych. Sprawa ta wywołuje w Polsce rozgorzczenie. Z jednej strony kwestia wysokości zadłużenia, suma którego oznaczona przez Anglię jest stanowczo nadmierna i nie odpowiada faktycznemu stosunkowi na koniec wzajemnie udzielonej sobie pomocy, z drugiej strony prawa decydowania o losach złócenego w jej skarbcu w zaufaniu złota polskiego należy tylko do nas. Anektowanie majątku sojuszniczego państwa w taki sposób sprawia wrażenie niewłaściwego wykorzystywania sytuacji.

Konflikt ten nabiera dla nas specjalnego posmaku, jeżeli przypomnimy sobie sprawę złota czeskiego, które po zagrabieniu Czechosłowacji, Bank Angielski wręczał bez żadnego sprzeciwu Niemcom. Depozyt ten, stanowiący własność skarbu czeschosłowackiego, a wynoszący 5 mil. funtów w złocie, złożony w Banku Angielskim za pośrednictwem Banku Wyplat Międzynarodowych, został na żądanie zdraździeckiego rządu czeskiego wydany, pomimo interwencji w parlamencie.

Kancelerz skarbu, John Simon, zadowolony się oświadczeniem, że rząd brytyjski nie ma żadnych sankcji, by mógł zakazać Bankowi Wyplat, występującemu z ramienia Banku Czeskiego, zabronić wypłaty tego depozytu. Bezwarunkowo zakazać nie mógł, lecz mógł wtedy nie wypłacić.

Był to przecież maj 1939 roku. Wojna była już postanowiona i wiadomo było, że wybuch jej — to kwestia tygodni. Wiadomo było, że złoto to zostanie obrócone na zbrojenia przeciwko państwom, którym Anglia udzieliła gwarancji. Jednakże rząd angielski stał wówczas na stanowisku formalistycznym dla własnych celów. Dziś nie widzi powodu stosować nawet takiej

formalistyki w stosunku do sojuszniczego państwa, z armią którego odbył wspólnie całą kampanię od Londynu, poprzez Tobruk do Monte Casino.

Ta niewspółmierność w traktowaniu sojusznika z wrogiem jest rażąca. I mimo woli nasuwają się również inne fakty tej niewspółmierności w traktowaniu Polski i Niemiec. Drażliwych punktów pomiędzy Polską i Anglią jest sporo. Należy stwierdzić, że

100 milionów Hindusów głoduje

OTTAWA (SAP). — Przedstawiciel UNRRA w Kanadzie oświadczył, że klasa głodu dotknęła w Indiach 100 milionów Hindusów, z czego 7 do 15-tu milionów umrze z głodu, jeżeli w ciągu najbliższego czasu nie zostanie dostarczoneych dwa miliony ton żywności.

BOMBAY (Reuter). — W Indiach panuje powszechne zadowolenie z ostatnich przemówienia premiera brytyjskiego Attlee. Jeden z przywódców partii kongresu Kalan Azaba wyraził się, że oświadczenie premiera brytyjskiego, cechujące nowy duch. Historia do chwili obecnej nie znała faktu, aby jedno państwo dobrowolnie oddarowało niepodległość drugiemu. Jest to oznaka, że na świecie zaczyna panować nowe poczucie sprawiedliwości. Narody uświadomiły sobie swoje prawa i prawdopodobnie nie będzie odosobnionymi. Zdaniem przywódcy hinduskiego niepodległości Indii może stać się gwarancją pokoju międzynarodowego.

BOMBAY (Reuter). — Cafe Indie oczekują z napięciem przybycia brytyjskiej misji rządowej, która ma przedyskutować

stanowisko Anglii nie wykazuje chęci ich likwidowania.

Sprawa złota polskiego jest jednym z zasadniczych punktów.

Nie widzimy powodu, dlaczego mamy się zadłżyć, gdy mamy własne środki płatnicze, umożliwiający nam zmniejszenie tego zadłużenia.

Czyż Anglia uważa za wskazane budzić wśród swych sojuszników nieuzasadnionego rozgorzczenia?
Jerzy Gero.

KOMUNIKACJA LOTNICZA

(az) Komunikacja lotnicza transoceaniczna nie była znana przed wojną. Jeszcze kilkanaście lat temu przeloty z Ameryki do Europy należały do wyczynów sportowych najwyższej klasy. Obecnie, po wojnie, trasa nad Atlantykiem stała się zwyczajną drogą pasażerską. Oto kilka meldunków sprzed miesiąca:

Od dnia 3 lutego zaprowadzono stałą komunikację pasażerską pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Francją. Samoloty odchodzą dwa razy tygodniowo i zatrzymują się w Irlandii. Cena przejazdu z Nowego Jorku do Paryża wynosi 475 dolarów.

Czteromotorowy samolot Amerykańskich Linij Lotniczych (American Air Lines) otwierając stałą komunikację lotniczą pomiędzy USA a Sztokholmem, przybył dnia 2 lutego do Kopenhagi po 22-godzinnej podróży. Linia będzie obsługiwana raz na tydzień maszynami typu Skymaster. Odlot z Nowego Jorku w piątek, ze Sztokholmu w niedzielę.

3 lutego w południe na lotnisku Cointin pod Genewą wyładował pierwszy wielki aparat, obsługujący linię międzykontynentalną. Czteromotorowy samolot wioził 8 ludzi załogi, 2 pilotów i 29 pasażerów, z których nieznaczna część wysiadła w Paryżu.

KONFERENCJA W SPRAWIE MŁODZIEŻY W GENEWIE

GENEWA. — Odbywa się tutaj międzynarodowa konferencja w sprawie młodzieży. W konferencji bierze udział przedstawiciel trzynastu państw. W trosce o zdrowie młodzieży, poważnie nadszarpane podczas wojny, postanowiono, aby we wszystkich szkołach na świecie wprowadzić obowiązkową naukę higieny. Następnie uznano za konieczne, aby wykształcenie średnie obejmowało wychowanie społeczne.

O RÓWNOUPRAWNIENIE RAS

MOSKWA (TASS). — Jeden z senatorów brazylijskich wystąpił ostatnio z protestem przeciwko zarządzeniom w duchu uprzedzeń rasowych, ograniczającym uprawnień obywatelskich dla Murzynów. Senator domaga się, aby nowa konstytucja brazylijska dała wyraz rzeczywistemu równouprawnieniu ras.

Układ polsko-jugosłowiański

WARSZAWA. (PAP). — Poniżej podajemy tekst zawartego wczoraj wieczorem układu o przyjaźni i pomocy wzajemnej między Rzeczypospolitą Polską i Federacją Jugosłowiańską.

„Prezydent Krajowej Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i

Prezydium Narodowej Skupszczyzny Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii z drugiej strony

wyciągając wstępną doświadczeń i błędną wojnę, która na skutek agresji Niemiec i ich sojuszników wywarzyła ogromne spustoszenia zarówno w Polsce, jak i w Jugosławii,

pragnąc zażegnąć wstępną odwiecznej przyjaźni pomiędzy bratnimi narodami słowiańskimi obu państw, szczególnie wzmacniając i utrwalając w toku wspólnej walki o wolność, niepodległość i demokrację przeciwko niemiecom i ich sojusznikom w ubiegłej wojnie,

wychodząc z założenia, że umocnienie i pogłębienie przyjaźni między Polską i Jugosłowiańską odpowiada najżywczej i najcięższemu interesowi obu krajów i będzie najszybszą i najlepszą drogą do rozwoju kulturalnego i gospodarczego Polski i Jugosławii,

dalec do utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa Polski i Jugosławii oraz powszechnego pokoju i bezpieczeństwa,

postanowili zawrzeć Układ o Przyjaźni i Wzajemnej Pomocy i w tym celu wyznaczyli jako swych pełnomocników:

Prezydent Krajowej Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej Premiera Rządu

Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej Edwarda Osóbka-Morawskiego.

Prezydium Narodowej Skupszczyzny Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii Marszałka Jugosławii Józefa Broz Tito,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzonych w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia.

Art. I. Każda z Wysokich Umawiających się Stron zobowiązuje się nie zawierać żadnego sojuszu ani nie brać udziału w żadnej akcji, skierowanej przeciwko drugiej Wysokiej Umawiającej się Stronie.

Art. II. W wypadku groźby dla pokoju i bezpieczeństwa jednego lub drugiego kraju Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się konsultować się co do swego postępowania, podobnie jak w ważniejszych wypadkach, dotyczących interesów obojgu krajów.

Art. III. Jeżeli jedna z Wysokich Umawiających się Stron zostanie w wyniku agresji wrogiej w działaniu wojenne przeciwko niemiecom, bądź przeciwko państwu, które było z niemiecami sprzymierzone w ubiegłej wojnie, albo przeciwko jakemukolwiek innemu państwu, które sprzyrzyłoby się bezpośrednio lub w jakikolwiek formie z niemiecami, bądź z ich sojusznikiem w takiej agresji, druga Wysoka Umawiająca się Strona udzieli jej natychmiastowej wojskowej oraz innej pomocy i poparcia wszelkimi środkami, będącymi w jej rozporządzeniu.

Art. IV. Układ niniejszy uciechy nie uchybia zobowiązaniom, zaciągniętym przez

obie Wysokie Umawiające się Strony względem państw trzecich.

Wysokie Umawiające się Strony, będą wykonywały niniejszy układ w myśl Statutu Organizacji Narodów Zjednoczonych i będą popierały wszelką inicjatywę, zmierzającą do usunięcia ognisk agresji i utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa w świecie.

Art. V. Układ niniejszy wchodzi w życie z dniem podpisania i będzie obowiązywał przez lat 20.

Jeżeli nie będzie on wypowiedziany przez jedną z Wysokich Umawiających się Stron przynajmniej na rok przed upływem umownego terminu, będzie uważany za odnowiony na dalszy okres lat 5 i tak w dalszym ciągu.

Układ podlega ratyfikacji. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych zostanie dokonana w Belgradzie w możliwie najkrótszym czasie.

Na dowód czego wyżej wymienieni pełnomocnicy podpisali Układ niniejszy i wysłali na nim swe pieczęcie.

Sporządzono w Warszawie, dnia 18 marca 1946 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i serbsko-chorwackim, które są oba autentyczne.

Z upoważnienia Prezydenta Krajowej Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej Premier Rządu Jedności Narodowej

(-) Edward Osóbka-Morawski,
Z upoważnienia Prezydium Narodowej Skupszczyzny Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii, Premier Rządu i Marszałek Jugosławii

(-) Józef Broz-Tito.

NOWE PRAWO WĘGERSKIE

LONDYN. (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Budapesztu, iż węgierskie Zgromadzenie Narodowe przyjęło jednogłośnie projekt prawa, na mocy którego podawanie prawdziwych lub nieprawdziwych wiadomości mogących obrazić autorytet państwa zagranicą, lub też sprzecznych z zasadami konstytucji demokratycznej będzie uważane za przestępstwo kryminalne.

W kilku wierszach

Tokio. — Pierwsza biała kobieta ma być przyjęta na audiencję u cesarza Japonii. Będzie to Amerykanka, uczestniczka misji oświatowej U.S.A., która przybyła do Japonii i odwiedzi cesarza w dniu 27 bm.

Londyn. — W wojnie wypr Hebrzydów zastosowano na polowajaczkach miny sprężyste „hadar”. Oddają one olbrzymią przysługę i wpływają na serbskie osłabienie wód z niebezpieczeństw dla przybrzeżnych.

Nowy Jork. — Ze środków amerykańskich donoszą, że komisja aliancka postanowiła przekazać największą część japońskiego łupu wojennego Chinom, błą najbardziej poszkodowanym krajowi na Wschodzie.

Wassington. — Ambasador Stanów Zjednoczonych w Wielkiej Brytanii Wigan oświadczył po konferencji z premierem Churchillem, że powrócił do Londynu tylko na krótki przebieg czasu, po czym zamierza zgłosić swą dymisję.

Londyn. — Nad specjalny w Amsterdamie skazał na karę śmierci 2 Holendrów, Mayra i Bastimana, oskarżonych o wydanie podczas okupacji Żydów holenderskich w ręce gestapo. Trzeci oskarżony Tombr został skazany na dożywocie więzienia.

Londyn. — Agencja Reutersa donosi, że ppłk E. S. Bolton został wyznaczony jako przewodniczący Międzynarodowej Komisji Kontroli w Niemczech.

Londyn. — W Beirutie powstał komitet wyzwoleniowy Al-Basaidri, który przystąpił do walki z rządem w sprawie zwolnienia i powrocie do Londynu tylko na krótki przebieg czasu, po czym zamierza zgłosić swą dymisję.

Londyn. — General sir Hystard Mac Corery został mianowany następcą marszałka Montgomery'ego jako zastępcy dowódcy brytyjskich sił zbrojnych w Niemczech.

Zeznania Goeringa przed sądem

NORYMBERGA. — Na wczorajszym posiedzeniu Międzynarodowego Trybunału Wojennego nastąpiło ostre starcie pomiędzy głównym oskarżycielem amerykańskim Jacksonem a oskarżonym Goeringiem. — Rozpoczęło się ono w chwili, gdy Jackson okazał Goeringowi sprawozdanie z posiedzenia Rady obrony Rzeszy w listopadzie 1938 r., jednocześnie przypominając mu jego własne oświadczenie, że „nigdy nie brał udziału w posiedzeniach rady obrony Rzeszy”. Goering był tym wyraźnie zdenerwowany.

Gdy następnie prokurator zapytał oskarżonego dlaczego militarystyka Nadreiny odbyła się w tajemnicy, Goering odpowiedział bezczelnie, że Stany Zjednoczone również nie publikowały swoich planów mobilizacyjnych. Jackson zażądał od Trybunału, aby Goeringowi wolno było odpowiadać na pytania tylko „tak” albo „nie”.

Prokurator zarzuci oskarżonemu kolejno: opracowanie planu czteroletniego, mającego na celu zawiadanie całą gospodarką Rzeszy przez NSDAP, roztrwonienie funduszy, pochodzących z grabieży dzieł sztuki we Francji, zarządzanie mobilizacją 15-letnich oraz grabienie krajów okupowanych. Goering broni się niecierpliwie, niejednokrotnie zaprzeczając własnym, wczelniej wypowiedzianym słowom.

NORYMBERGA (PAP). — Badanie Goeringa przez obronę zostało zakończone. — Obecnie już od dwóch dni trwa niemal bez przerwy „krzyżowy ogień” pytań, stawianych Goeringowi przez szefa amerykańskiego prokuratora amerykańskiego, Jacksona, który zmierza do wykazania niewątpliwie winy i odpowiedzialności Goeringa za wywołanie wojny agresywnej, jak i za okrucieństwa, popełnione w czasie wojny. Jedynym to w swoim rodzaju pojedynkiem, w którym z jednej strony występuje przedstawiciel zwycięskich narodów, z drugiej zaś najwybitniejszy obecnie z przedstawicieli strasym, który miał świat poznać wolności.

Od chwili, gdy Jackson zajął miejsce przy pulpitem oskarżycielskim, Goering zmienił sposób zachowania. Już nie jest tak unierzejmy i skłonny do wyrzutek, jakim był wtedy, gdy odpowiadał obrońcy. Teraz sprawa wrażenie przypartego do muru zbrodniarza, w którym walczą próżność z chęcią uratowania jeżeli nie głowy, to przynajmniej opiumi. Goering daje odpowiedzi krótkie, głosem podniesionym, chwilami czerwieniąc się i pochyla głowę. Jackson, jak zwykle, zimny i opanowany, operuje dowodami i urzędni k prokuratury pokazuje je Goeringowi. Ten, po przejrzeniu mówi krótko: „Das ist richtig”, albo też w wykrętny sposób stara się przeinaczyć fakty i tłumaczy opacznie sens swoich wia-

szych mów, zawartych w protokołach. — Goering stara się w dalszym ciągu przedstawiać siebie jako „obrońcę Żydów”. Gdy Jackson odezwał raport w sprawie porozumień żydowskich w 1938 roku z widejnością na nim dopiśkiem, że nie w tej sprawie nie przedsięwzięto przeciwko winnym, Goering oświadczył wykrętnie, że sam z tym raportem udał się do Hitlera, aby winnych ukarać. Te słowa „wielkość” stara się wykazać przy każdej odpowiedzi, a jednocześnie stoi twardo na granicy narodowo-socjalistycznej ideologii i militarystyki.

„Tylko ostry miecz może zapewnić pokój” — odpowiedział Jacksonowi na pytania, do których Hermann Goering wrękał i podał, że dzieł jeszcze bardziej, niż kiedykolwiek jest tego zdania. Słuchając odpowiedzi Goeringa, i widząc jak po przesłuchaniu wityny jest niemal owaćcznie na lawie oskarżonych, jak Frank Doenitz, Roseberg ścisłają mu dłoń, zapewne z wyrazami uznania, jak w czasie przerwy tworzy się ożywiony „czerule” obrońców niemieckich wokoło oskarżonych i jak było w kuluarach omawiają dziennikarzy niemieckie „mowę” Goeringa, odnosi się wrażenie, że cała dołybeżowa norymberska lekcja poglądną na co do istoty i okrucieństw hitlerzyskich nie odniosła skutku.

I. Miejska Konferencja P. P. R. w Częstochowie

Przemówienie pierwszego sekretarza Kom. Woj. P. P. R. tow. Kalinowskiego i rezolucje Konferencji

Na pierwszej Miejskiej Konferencji Polskiej Partii Robotniczej, odbytej w dniach 16 i 17. III. 1946 r. m. in. przemówienie wygłosił pierwszy sekretarz Komitetu Wojewódzkiego P. P. R., tow. Kalinowski.

Nawiązując do referatu pierwszego sekretarza P. P. R. w Częstochowie, tow. p. Zb. Zientarskiego-Janikowskiego, który mówił, że jeżeli chodzi o fazy rozwoju demokracji, to obecnie wchodzimy w trzeci okres — okres walki a jednocześnie i utrwalenia zdobyczy demokracji, tow. Kalinowski zastanawiał się nad tym, dlaczego właśnie obecnie wchodzimy w okres tak zaciętej walki? Dzieje się to dlatego, że, jeżeli wszystkie fazy cechowała walka z reakcją, to ten trzeci cechuje tym bardziej. Jest to ostatni etap, w którym musi zostać wykazane, że nie istnieje dla reakcji droga rozwoju. Reakcja widzi, że jest to ostatni etap i chce go wykorzystywać.

Właśnie obecnie stało się tak, że gdy ktoś nie wypowiada się za Polską Ludską, wypowiada się za Polską Londyńską. Pertraktacje z PSL wykazały, że nie tylko chcemy rządzić, ale także udowodnić, kto dąży naprawdę do odbudowy kraju, a kto jedynie warchol. Nasza partia zawsze walczyła o to, aby chłop był odpowiednio reprezentowany w Sejmie i miał jednolite prawo. Czyny to i teraz, a jednocześnie pokazuje światu, kto jest za porządkiem w kraju, a kto przeciw.

Zarówno mamy trudności do zwaloczenia, jak i istnieją okoliczności, które działają zmierzając do korzyści dla naszej partii. Przez dwadzieścia parę lat działała w Polsce propaganda wroga ZRRR i wroga prawdziwego postępowi. Ślady po tej propagandzie niewątpliwie pozostały i stanowią pożywkę, na której przedsięwzięciem żernie PSL.

W tym zagadnieniu tkwią być może duże trudności, ale trudności te musimy złamać. Nowa Polska powinna wyrastać na nowym gruncie i w nowych warunkach.

Abyśmy mogli skutecznie walczyć z PSL musimy umieć pogłębić sojusz robotniczo-chłopski, a jednocześnie starać się odpowiednio wykorzystywać nastrojów u członków PSL-u, w którym dostrzegamy pewne objawy fermentacji. W PSL jest tysiące chłopów demokratów, którzy wraz z na-

mi przeprowadzili reformę rolną. **Polsce jest potrzebny przede wszystkim spokój, a spokój może zapewnić tylko blok wyborczy. My nie mamy w swoich szeregach ludzi takich, jak Kiernik, którzy kiedyś strzelali do robotników.**

Zyjemy w okresie, w którym żywołwe strajki już się skończyły. Coraz lepiej uczymy się sprawności administracji, a wprowadzając funkcjonuje z każdym dniem sprawniej. My nie jesteśmy wyłącznie partią robotniczą. Są w naszych szeregach doktorzy, inżynierowie, prawnicy. Są nawet jednostki wyjątkowo utalentowane, jak inżynier Słoń.

Rezolucje I. Miejskiej Konferencji P. P. R. w Częstochowie

Apro wizacja Częstochowy powinna być wytyczona z województwa kieleckiego

Miasto Częstochowa, jako należące administracyjnie do Województwa Kieleckiego, jest upośledzone pod względem aprowizowania robotników, zatrudnionych w tutejszym przemyśle, gdyż przydzielali otrzymywane przez robotników w Województwie Śląskim czy Łódzkim, są znacznie większe.

Ponieważ miasto i powiat częstochowski jest jedynym ośrodkiem przemysłowym na terenie Województwa Kieleckiego, które to województwo jest zaliczone do województw rolniczych, z tego względu otrzymuje mniejsze przydziały, niż inne województwa przemysłowe.

Ciągle interwencje robotników z tego tytułu wynikające stawiają w bardzo trudnej sytuacji miejscowe władze aprowizacyjne, które mogą przydzielać tylko te artykuły, jakie otrzymały drogą zwolnień przez Wojewódzki Urząd Aproprowizacyjny.

Stan taki stwarza słusze rozgoryczenie wśród pracujących i na dalszą metę utrzymać być nie może.

Wobec powyższego, uznając słusność wysuwanych postulatów przez pracujących, Zgromadzenie Delegatów zwraca się o wydzielenie miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego pod względem aprowizacyjnym z Województwa

Nie wolno nam milczeć. Musimy jasno i wyraźnie mówić, kim jesteśmy. **Jeżeli dokonyliśmy tak wiele, jeżeli doprowadziliśmy do tego, że żyje w tym kraju tętni i że odbudowa gospodarcza Polski z każdym dniem postępuje naprzód, — nauzcmy się doprowadzać do końca naszą pracę. Nauzcmy się mówić, co i jak zrobiliśmy. — A wtedy naród polski pozna nas naprawdę i oceni. I nie da jakiegokolwiek posłuchu warcholącym krzykaczom z PSL-u.**

Na pierwszej Miejskiej Konferencji PPR został powzięty szereg b. ważnych rezolucyj. Przytaczamy dwie z nich.

Kieleckiego, a przydzielanie aprowizacji bezpośrednio przez Ministerstwo Aproprowizacji i Handlu na takich zasadach, jak dla województw przemysłowych Śląska i Łodzi.

Uchwała o Z.W.M.

Doceniając znaczenie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w życiu młodzieży, zorganizowanej w Z. W. M. Zgromadzenie Delegatów na Konferencji Miejskiej PPR w Częstochowie, odbytej w dniu 17. 3. 1946 r. zaleca Komitetowi Miejskiemu PPR w Częstochowie:

1. Przejąć organizację Z. W. M. do istniejącej Komendy W. F. i P. W. celem przeprowadzenia prawidłowego wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży, zorganizowanej w Z. W. M.
2. Zobowiązać wszystkie kółka partyjne do zorganizowania akcji dostarczenia umundurowania dla członków Z. W. M., ponieważ umundurowanie młodzieży przyczyni się do lepszej dyscypliny organizacyjnej, zaś w wystąpieniach na zewnątrz pokaże siłę i spójność naszej organizacji młodzieżowej.

Konkurs „Walka z okupantem”

Pod przewodnictwem ob. Wojewody Kieleckiego mjr. Eugeniusza Wiślicza-Iwanowicza Związek B. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację (Związek b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej) przy współudziale Wojew. Wydziału Kultury i Sztuki w Kielcach, ogłasza konkurs p. t. „Walka z okupantem” na dzieło malarskie, rzeźbiarskie lub graficzne, obrazujące walkę polskich partyzantów z niemieckim okupantem.

Warunki konkursu: 1. Celem konkursu jest upamiętnienie bohaterstwa walki zbrojnej, prowadzonej przez cały naród polski z najeźdźcą, ze specjalnym uwzględnieniem walk, prowadzonych na terenie Województwa Kieleckiego.

2. W konkursie udział wzięć mogą wszyscy artyści-plastyki na terenie Województwa Kieleckiego zamieszkałi lub z terenów tych pochodzący.
3. Zarówno temat, jak technikę i format dzieła pozostawia się do wyboru uczestników konkursu.
4. Termin składania prac upływa z dniem 1 maja 1946 r.
5. Prace składane należy w Woj. Wydział Kultury i Sztuki (Kielce, ul. Tadeusza Kościuszki 12, II p.).
6. Każda z prac winna być podpisana godłem oraz załączona do niej winna być zamknięta koperta, oznaczona tymże godłem i zaadresowana: „Konkurs” — „Walka z okupantem”, zawierająca imię, nazwisko i dokładny adres autora.
7. Za najlepsze prace, zgłoszone na konkurs — przynależna zostanie przez Woj. Wódzki Zarząd Związku B. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość nagrody następujące:
  - 1. nagroda — 20.000 zł.
  - 2. nagroda — 15.000 zł.
  - 3. nagroda — 10.000 zł.
  - 4. nagroda — 5.000 zł.

Prace nagrodzone stają się własnością Woj. Zarządu Związku B. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość. Wszystkie nie nagrodzone, nadesłane na konkurs, prace, zostaną zakupione przez Woj. Zarząd Związku B. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację.

W skład Sądu konkursowego wchodzi: 1. Przedstawiciel ob. Wojewody Kieleckiego.

2. Przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki.
3. Przedstawiciel Związku B. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość.
4. Naczelnik Wojew. Wydziału Kultury i Sztuki.
5. Dwóch zaproszonych przez Wydział Kultury i Sztuki artystów-plastyków, nie biorących udziału w konkursie.

Zbiórka na Pomoc Żmowa

Na zarządzenie Władz odbędzie się w niedzielę, dn. 24 bm. ostatnia zbiórka uliczna na Pomoc Żmowa na rzecz terenów zniszczonych województwa kieleckiego.

Komitet Akcji Pomocy Żmowej zwraca się z gorącym apelem do Społeczeństwa, aby ofiarością swoją zadokumentowało zrozumienie, dobrą wolę i chęć pomocy wszystkim, którzy są upośledzeni i skrzywdzeni przez los, a w pierwszym rzędzie sierotom, wdowom i innym ofiarom wojny.

W kwiecie ulicznej weźmie udział członkowie Prezydium Zarządu Miejskiego, przedstawiciele władz, organizacji i instytucji.

Pomagajmy młodzieży akademickiej

Często na łamach prasy polskiej ukazują się wiadomości o tragicznych wprost warunkach materialnych młodzieży akademickiej w Polsce. Niedawno podane zostały dane statystyczne o przetrzaskaniu szeregiem całej grupie wśród studentek i studentów. Okazuje się, że dla wielu akademików codzienny obiad jest rzadkością, że mieszkają oni w potwornych warunkach w lokalach zimnych i wilgotnych, pozbawionych szub. pieców, że dla wielu zakup tak elementarnej pomocy naukowej, jak podręcznik jest luksusem. Czy w tych warunkach poziom naukowy może być wysoki? Czy można młodzieży studiującej w ten sposób stawić wysokie wymagania? A przecież o poziomie inteligencji w dużej mierze zależy los państwa.

Społeczeństwo polskie nie może więc obywatelnie obserwować tego stanu. Instynkt samozachowawczy powinien mu nakazać serdecznie zająć się losem młodzieży akademickiej. Z drugiej strony zwykli to ludzie obywateli.

Na terenie Częstochowy powstało Kółko Przyjaciół Młodzieży Akademickiej, które ma za zadanie zorganizowanie pomocy dla akademików i nawiązanie ścisłego kontaktu między młodzieżą a społeczeństwem. Trzeba pamiętać o tym, że liczba częstochowian (tek) studiujących na wyższych uczelniach poza Częstochową wynosi około 1.000 osób, w Częstochowie około 200. Jest więc komu pomagać.

W sobotę, dnia 24 b. m., o godz. 19-ej odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich — Al. N. M. Panny 52, Walne Zebranie Kółka. Komitet organizacyjny zwraca się do mieszkańców Częstochowy o poparcie jego wysiłków i liczne zapływanie się na członków Kółka. Sprawa niechcześnie warta jest osobom i umiłk.

Powstanie Powiatowego Komitetu Premiovej Pożyczki Odbudowy Kraju

Dnia 18 b. m. w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego odbyło się zebranie z udziałem przedstawicieli instytucji gospodarczych, społecznych, wojska i związków, ze starostą ob. Kaźmierczakiem na czele, dla omówienia najaktualniejszej sprawy, która jest Premiova Pożyczka Odbudowy Kraju. Przedstawiciele zebrania ob. Kaźmierczak zgłosił posiedzenie, po czym został odczytany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego, obszerny referat w którym za poznaj zebranych z celem pożyczki.

Po zwolnieniu spod okupacji niemieckiej, stwierdziliśmy ogrom strat poniesionych we wszystkich dziedzinach naszego życia gospodarczego i kulturalnego, staliśmy wobec konieczności odbudowy i odbudowy społeczeństwa. Polska, która pierwsza oparła się agresji niemieckiej i po najsilniejszej okupacji w historii została uwolniona od jarzma hitlerowskiego, przy odbudowie swej powinna zyskać pomoc wszystkich narodów zjednoczonych militarnych pokoi. Niestety pomoc ta jest dotąd znikoma i niedostateczna, wobec czego sami musimy zaradzić słu i dźwignąć się z ruin, w które nasz kraj został zmieniony. W pierwszym rzędzie zachodzi konieczność odbudowy stolicy, portów, kolei i dróg, zniszczonych wojną, poza tym muszą być odbudowane wieś, tak wiele znaczące dla samowystarczalności kraju, oraz zagospodarowane ziemie zachodnie.

Aby tym wszystkim potrzebom zaradzić, Rząd Jedności Narodowej rozpiął Preniova Pożyczkę Odbudowy Kraju. W subskrypcji pożyczki powinny wziąć udział wszystkie warstwy społeczne, niezależnie od przekonań politycznych. Każdy grosz z subskrypcji będzie przeznaczony na odbudowę kraju, na której powinno zależeć każdemu prawemu Polakowi.

Obowiązki pożyczki będzie dyplomem obywatelskim stwierdzającym jak kto wypełnił obowiązek, obowiązek, od którego jest dylem wrog może się uchylać. Pożyczka wypuszczana będzie w obligacjach na okazie do 2000 zł, składających się z 4-ch części po 500 zł. Każda. Do współdziałania w akcji subskrypcji powołuje się aparat społeczny posiadający urównowienia do spełniania swych zadań, oraz odpowiedzialny za wynik pożyczki, pierwszej w odróżnieniu pań stwie polskim.

W obecnym powojennym czasie każde państwo pożyczka, aby zaspościć swe potrzeby, zwiększone przez skutki wojny. Jeśli chodzi o Polskę, to dane statystyczne, przedstawionej Pożyczki Narodowej ponażają, że udział świata pracy w akcji pożyczkowej jest zwykle największy. Przed woj-

na przekroczył on 50 proc. Obecna pożyczka będzie inaczej subsydywana.

Warstwy pracujące i tak finansują odbudowę kraju, dając maksimum pracy, a pobierając minimalne wynagrodzenie. Jest to już swego rodzaju pożyczka, która się zwróci dopiero przyszłym pokoleniom robotniczym. Natomiast warstwy kupieckie i niekiedy wolne zawody osiągają zyski niewspółmierne wielkie w stosunku do zarobków robotniczych. Na nich więc przede wszystkim ciąży spełnienie obowiązku pożyczki.

Niemniej jednak najbiedniejsza warstwa, która jest świat pracy musi być również obciążona pożyczką. Dobrowolne wyzreczenie się na rzecz państwa będzie wkrótce wynagrodzone na drodze ogólnego poprawy gospodarczej kraju. Jest jednak dość pokazań ilość spekulantów i szabrowników, którzy nie prowadzą oficjalnych interesów, osiągają kolosalne zyski. Tych trzeba zmusić do wydatnego udziału w subskrypcji. Dla dokładnego przeprowadzenia akcji pożyczkowej i dla sprawiedliwego i równomiernego jej rozdziału powołane są Komitety Obywatelskie, mianowicie: Naczelny Komitet Obywatelski Premio-

Dlaczego Częstochowa nie jest miastem wojewódzkim?

PSL-owski minister przeciwnikiem rozwoju Częstochowy

Nie potrzeba odznaczać się specjalną spozstrzegawczością, ani znajomością danych statystycznych, aby nie spostrzeć, że Częstochowa pod każdym niemal względem przetrasta Kielec. Liczy przeszło 100 tysięcy ludności, a Kielec około pięćdziesiąt. Jest miastem przemysłowym, grawitującym do Śląska czy Łodzi, a nie do rolniczych Kielec. Stanowi bardzo ważny węzeł kolejowy, punkt, w którym krzyżują się główne drogi w Polsce. Tym niemniej administracyjnie nadal należy do Kielec. Ale jeżeli niegdys stan ten był zrozumiały i wytłumaczalny, to Częstochowa dopiero rozwijała się i leżała zbyt blisko granicy z Niemcami, to właśnie dzisiaj, gdy tak daleko na zachód przedsięwzięcia słony graniczne, fakt ten należy uważać za szkodliwy anachronizm.

Zależność administracyjna działa hamująco na rozwój Częstochowy, a także, ponieważ miasto to jest przemysłowe, a Województwo Kieleckie rolnicze, wywiera szkodliwy wpływ na aprowizację miejscowej ludności. Toteż nie można dziwić się, że wszyscy ci, którym dobro miasta i jego mieszkańców leży na sercu, czynili duże starania, aby stan ten uległ zmianie. Zdawało się, że moment, w którym Częstochowa zostanie miastem wojewódzkim, jest już bardzo blisko. Określano terminy: od stycznia, od lutego, od marca... Znalazł się jednak ktoś, kto wbrew najwzlotniejszemu interesom naszego miasta i tysięcy ludzi, przeciwstawił się projektowi utworzenia Województwa Częstochowskiego. Tym kimś był nie kto inny, ale minister Administracji dr. Kiernik, czołowy działacz PSL. W jego postępowaniu uwidocznił się typowo PSL-owski brak oddechu i bojaźń przed dokonywaniem jakiegokolwiek innowacji, przed przeprowadzeniem najmniejszych choćby zmian.

Jego zdaniem — musi pozostać tak, jak było.

wej Pożyczki Odbudowy Kraju w Warszawie. Stoleczny Komitet Obywatelski P. P. O. K.

Na terenie całego państwa komitety: wojewódzkie, powiatowe, miejskie, dzielnicowe, domowe, gminne, gromadzkie. Zarówno w siedzibie miasta wojewódzkiego jak i miasta powiatowego powinien być zorganizowany niezależnie od komitetu wojewódzkiego czy powiatowego — komitet miejski.

Po zapoznaniu się z instrukcjami odnośnie do Pożyczki Premiovej O. K. i po dokładnym wyczerpaniu tematu przystąpiono do wyboru pow. Komitetu Pożyczki Odbudowy Kraju.

Przewodniczącym Komitetu został jednogłośnie wybrany Starosta Kaźmierczak.

Poza tym w skład Komitetu weszło 3-ch wiceprzewodniczących: prezydent rolnictwa Skrzeczanowski, prezydent przem. i handlu Hofman Stanisław, prezydent młynarzy — Karłowicz, skarbnik prezydent K. K. O. — ob. Najman, sekretarz — ob. Szymczyk i 3-ch członków: inspektor szkolny — Cieślak, prezydent Pow. Rady Zw. Zawodowych — Langier, Prezydent. Duchowieństwa wyznaczy Kuria Biskupia.

Dlaczego Częstochowa nie jest miastem wojewódzkim?

PSL-owski minister przeciwnikiem rozwoju Częstochowy

Nie potrzeba odznaczać się specjalną spozstrzegawczością, ani znajomością danych statystycznych, aby nie spostrzeć, że Częstochowa pod każdym niemal względem przetrasta Kielec. Liczy przeszło 100 tysięcy ludności, a Kielec około pięćdziesiąt. Jest miastem przemysłowym, grawitującym do Śląska czy Łodzi, a nie do rolniczych Kielec. Stanowi bardzo ważny węzeł kolejowy, punkt, w którym krzyżują się główne drogi w Polsce. Tym niemniej administracyjnie nadal należy do Kielec. Ale jeżeli niegdys stan ten był zrozumiały i wytłumaczalny, to Częstochowa dopiero rozwijała się i leżała zbyt blisko granicy z Niemcami, to właśnie dzisiaj, gdy tak daleko na zachód przedsięwzięcia słony graniczne, fakt ten należy uważać za szkodliwy anachronizm.

Zależność administracyjna działa hamująco na rozwój Częstochowy, a także, ponieważ miasto to jest przemysłowe, a Województwo Kieleckie rolnicze, wywiera szkodliwy wpływ na aprowizację miejscowej ludności.

Toteż nie można dziwić się, że wszyscy ci, którym dobro miasta i jego mieszkańców leży na sercu, czynili duże starania, aby stan ten uległ zmianie. Zdawało się, że moment, w którym Częstochowa zostanie miastem wojewódzkim, jest już bardzo blisko. Określano terminy: od stycznia, od lutego, od marca... Znalazł się jednak ktoś, kto wbrew najwzlotniejszemu interesom naszego miasta i tysięcy ludzi, przeciwstawił się projektowi utworzenia Województwa Częstochowskiego. Tym kimś był nie kto inny, ale minister Administracji dr. Kiernik, czołowy działacz PSL. W jego postępowaniu uwidocznił się typowo PSL-owski brak oddechu i bojaźń przed dokonywaniem jakiegokolwiek innowacji, przed przeprowadzeniem najmniejszych choćby zmian.

Jego zdaniem — musi pozostać tak, jak było.

Wieleż może być uzależnione od mniejszego. Coś jak — 75% dla PSL. Giaz.

Ustawowy obowiązek badania utraty zdolności zarobkowej

Migawki

Wiosenne porządki

Co raz częściej dają się słyszeć głosy zół Inwalidów Wojennych, że Komisje Rewizyjne - lekarskie, powołane do ustalania utraty zdrowia i zdolności zarobkowych w walidów wojennych nie stosują się do rozporządzeń wydanych w tej kwestii przez Państwo w ustawach i odmawiają mimo prośb i wniosków stwierdzenia ogólnej utraty zdolności zarobkowej, traktując taż wrotna dla inwalidów wojennych sprawę według swej indywidualnej oceny i uznania. — Stanowisko to jest niesłuszne i odległa od zasady wskazanej w ustawie o zaopatrzeniu inwalidów z dnia 7 czerwca 45 r., w której państwo, mimo ciężkich warunków ekonomicznych, powojennych, okazując prawdziwie wielki opiekunów szlachetny i zrozumienie dla potrzeb okaleczonych ofiar wojny, zapewniło inwalidom wojennym pewne przywileje, wynikające nie tylko z utraty zdolności zarobkowych w związku z wojną, ale i w związku z ogólną utratą zdolności.

Poszczególne Inwalidzkie Komisje Rewizyjne - Lekarskie stoją na stanowisku, że są powołane tylko do ustalania zdolności zarobkowych w związku z wojną i służbą wojskową oraz mają obowiązek stwierdzić tylko przyczynowość utraty z tymi czynnikami, bowiem tylko ta przyczynowość stanowi podstawę do wypłacenia przez Skarb Państwa renty inwalidzkiej, natomiast ustalenie ogólnej utraty zdolności w celu do obowiązków Komisji nie należy. — Takie stanowisko Komisji oraz wykładnia ustawy są sprzeczne z intencją ustawodawcy, patrząc na inwalidzki i myśląc o zasadach ustawodawcy oraz wypracowa całym celem dążenie i sens tej ustawy. — Jak wynika bowiem z art. 7. pkt. 3 wymienionej ustawy ustawodawca wypowiedział zasadę, że „ogólną utratę zdolności zarobkowej w rozumieniu ustawy inwalidzkiej stanowi zmniejszenie się możliwości zarobkowych, spowodowane uszkodzeniem zdrowia, które istniało już przed wystąpieniem do służby wojskowej lub powstało niezależnie od tej służby w czasie jej pełnienia; o ile to uszkodzenie uległo pogorszeniu bez własnej winy w związku przyczynowym ze służbą wojskową; i w razie współistnienia także uszkodzeń powstałych w związku przyczynowym ze służbą wojskową wzięcia się do niej nie jest to ustaleniu stopnia ogólnej utraty zdolności zarobkowej”. A więc ogólna utrata zdolności zarobkowej winna być w/w woli ustawodawcy ustalona przez Komisje Rewizyjne - lekarskie, co potwierdza ponadto jeszcze „pożyty” w przepisach przedmiotowej ustawy w art. 8 i 9 cytowanej ustawy. — Ze tego a nie inna wola i myślą i intencją kierował się ustawodawca przy decydowaniu tej sprawy wskazując to na następnie w ustawie wyraźny przepis art. 15, pkt. 2, który głosi, że „inwalidzi z ogólną utratą zdolności zarobkowej, wynoszącą przynajmniej 65 proc., uprawnieni do zaopatrzenia powojennego (art. 12, ust. — 15 proc.), a nie odpowiadający warunkom ust. (1) niniejszego artykułu, mogą otrzymać tytułem dodatku ciężko poszkodowanych 10 złotych oraz art. 44 ustawy, który mówi, że inwalidzi z ogólną utratą zdolności zarobkowej powyżej 84 proc., ma prawo do leczenia

na koszt Państwa we wszystkich wypadkach chorobowych bez względu na przy czynny związek ze służbą wojskową oraz przysługuje mu prawo ubezpieczenia człon ków rodziny w Ubezpieczalniach Społecznej, na własny koszt za opłatą, której wysokość ustali Minister Pracy i Opieki Społecznej. — Odmowa Komisji Inwalidzkiej i uchylanie się od ustalania ogólnej utraty zdolności zarobkowej krzywdzi rzeszę in walidzkie i godzi bezpośrednio w ich prawa, poza tym wytworza to stan konieczności obrotu indywidualnej zagwarantowanych ustawą podmiotowych praw jednostki, narazając poszkodowaną jednostkę na koszt, stratę czasu i t. p., a przede wszystkim wobec nieuruchomienia dotąd jeszcze Najwyższego Trybunału Administracyjnego nie pozwala na korektę takich orzeczeń Komisji w drodze orzecznictwa o legalności aktu z ustawą. — Dlatego też zachodzi konieczność w tych wszystkich wypadkach, aby Zarząd Główny Związku I. W. jako o sobowość prawa osiągnąca wszystkie prawa podmiotowe swych członków na terenie

Państwa, wystąpił w obronie zbiorowej wszystkich członków zrzeszonych w Związku do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej o usunięcie tych wątpliwości w drodze wydania przez Ministerstwo właściwego zarządzenia na podstawie przysługującego z urzędu prawa nadzoru o przestrzeganiu przez Komisje Inwalidzkie obowiązku ustalania w każdym poszczególnym wypadku ogólnej utraty zdolności zarobkowej przez inwalidę, zagwarantowanego przedmiotowym i kategoriycznym przepisem ustawy o zaopatrzeniu inwalidów.

Niezależnie od tego ogół inwalidów wojennych z upragnieniem oczekuje uruchomienia Państw. Urzędu Inwalidzkiego, który by skupił i skoordynował w tej instytucji Centralnej wszystkie zagadnienia, interesujące inwalidów i przejął ogólną opiekę nad poszkodowanymi ofiarami wojny i kontrolę oraz nadzór nad prawidłowym wykonywaniem ustawy i nad jej wykładnią przy praktycznej realizacji uprawnień inwalidów, wynikających z ustawodawstwa inwalidzkiego.

Są pewne zobowiązania w życiu, obok których nie wolno przejść obojętnie. „Sznuj siebie samego” albo „jak cię widzę, tak cię piszą”. Ruch turystyczny i pielgrzymki zapowiadają się dla Częstochowy nader pomyślnie.

Wiosna nadchodzi czas rozpoczęcia wiosenne porządków.

Mówimy bowiem sobie prawdę w oczy: Często chowa jest brudna, wyjątkowo zaniedbana, a szkoda, bo mogłaby być wcale pięknym miastem.

Na stwierdzenie tego faktu nie można porzastać, lecz trzeba zlu zarządzić. Może byłoby najlepiej założyć jeszcze jedną organizację społeczną, taką np. Komitet Ochrony Charakterystycznej Atmosfery Miasta (skrót: „Kocham”) O to w tym jednym słowie mieści się sedno sprawy: Kocham swoje miasto. Ową czystość wzywamy patriotyzm lokalny, zapał partykularny są motorem wszelkiego działania.

Okolicznościom mówcy winni wygłaszać przy blicu w bębny na miejscach publicznych, w parkach nad Wartą, koło karuzeli, przed spektakłem w teatrze i w kinach drugie przemowy takiej mniej więcej treści:

Często chowa! Starzy i młodzi rodzaju me skiego, żeńskiego i nijskiego, t. zn. dzieci też! Obywatelu i obywatelki!

Nazw KOCHAM wzywa wszystkich ludzi dobrej woli do wielkiej wspólnej akcji oczyszczenia miasta:

- 1) Zgłosić i zarejestrować dostępne w Częstochowie miody i łopy.
- 2) Zgłosić śmieci na podwórkach i placach na jedno miejsce.
- 3) Pilnie je wywozić.
- 4) Stawiać rozwalone płoty i parkany (Przez Zarząd Miejski uzyskać na ten cel przydział taniego drewna).
- 5) Przeprowadzić dokładnie bez reszty kopanie i obsianie zieleniców i nieucyfrych. Kto nie chce kwiatów, niech ma one użyteczne: rzodkiewki, a kapuszkę, marchewki i pomidory.
- 6) Dbać o czystość klatek schodowych i korytarzy.
- 7) Balkon umaid kwieciami, okna przystroić w skrzynki do kwiatów, jak to jest w innych miastach, szczególnie na zachodzie Polski, gdzie lokalne Towarzystwa Upiększenia Miasta fundują za najpiękniejsze żywe dekoracje wartościowe premie olem krzewienia estetyki życia codziennego w mieście.
- 8) Zamiatać pilnie ulice.

Wszystkie wyżej wymienione punkty dotyczą się również Wysokiej Instancji: Włodarze Miasta! Pokażcie, co potraficie. Do wyrównania asfaltów ulicznych na wiosnę włączanie.

Kamienicznicy z przedziada, z reprzywytajacji, z przypadku i wojennego dorobku! Zarządy przynusowi, dobrowoli, półprzymusowi! Lokatorzy w zgodzie i miłości obok siebie żyjący! I ty obywatelu dozorco kamienicy do dzieła! Wszyscy spolem!

Nie można jednak sprawy zatłwić połowicznie. Bacz narozni sprzedawco, aby nie rzucić papierów na ulicę. Palacz, zważaj, by nie dopałał nie zaścilały chodników.

Kozie na odpadki nie wiesz po to, aby tylko piesz czasem obwąchał je laskawie. O tym wszystkim pamiętać trzeba, bo przecież wszyscy mamy w tym względzie coś nie coś na sumieniu.

Chędy wspomnieć owo pastki po owocach, na których potem bliński sobie noży lamia.

Często chowa! Dziś jestes otoczona miłością całej Polski. W czasie okupacji gościłaś w swoich murach brań z zachodu, potem ze wschodu i z Warszawy, Byłaś wspaniała. Dziś niejednemu sprowadzi tu znowu sentyment w czasie letnich urlopow. Daj dowiedzieć, że nie tylko potrafisz być gościnną, ale i piękna i elegancka w wiosennej krasie.

Obywatelu, gra warta świeczki. Poskrobać się trochę za uchem, pogderać nieco zwycięzcom polskim, a potem raźnie do roboty, aby wreszcie skończyć się ponury mit, że Często chowa jest brudna i zaniedbana.

Sepp.

Ochrona przyrody

Minister oświaty powołał do życia dnia 25 sierpnia 1945 r. Państwową Radę Ochrony Przyrody w składzie 31 osób na okres 5-letniej kadencji, t. j. do dnia 1 stycznia 1950 r.

Przewodniczącym: P. R. O. P. powierzył minister oświaty w swoim zastępstwie prof. dr. Władysław Szafarow, mianując go w dniu 25 sierpnia 1945 r. delegatem do spraw ochrony przyrody na okres do 1 stycznia 1950.

W ten sposób na czele P. R. O. P. ponownie stanął prof. Szafarow, od 25 lat nieustrudzony i nieugięty bojownik ochrony przyrody w Polsce, który na tym polu działał nieprzerwanie i w czasie okupacji.

Obecnie, zanim przystąpi się znów w Polsce do wydawania drukiem niezbędnych wydawnictw w zakresie przedmiotowym, wydawany jest tymczasowy organ P. R. O. P., czasopismo p. t. „Chrońmy Przyrodę Ojczystą”, którego zeszyt Nr. 1 wyszedł we wrześniu i zeszyt 2/3 — w grudniu 1945 r.

Cena pojedynczego zeszytu wynosi 25 zł.

W art. p. t. „Nowe drogi” (zeszyt Nr. 1) prof. Szafarow kieruje do przyrodników, turystów, leśników, nauczycieli i innych warstw społecznych, do wszystkich danych szermierzy ochrony przyrody gorącej apel: „Skupiając się pod naszymi sztandarami i pracując nieustraszenie dla ratowania tego, co ukochaliśmy. Niech każdy dawny nasz pracownik czy to Rady Ochrony Przyrody, czy też Ligi, stanie się czynnym obrońcą przyrody: choćby na najmniejszej odcinku. Niech wszyscy nasi starzy przyjaciele dadzą znak życia, jak najprędzej zgłoszą swe adresy i nadadzą chociażby niezupełnie sprawozdanie ze stanu przyrody w chwili obecnej w ich okolicy (Bjuro Rady Ochrony Przyrody — Kraków, ul. Ariadenska 1) Organizacje wszędzie Kola Ligi Ochrony Przyrody (Zarząd Główny Ligi O. P. — prof. E. M. Potęga, Łódź, Park Sienkiewicza, Muzeum Przyrodnicze). Wygłaszajcie odczyty i pogadanki. Szukajcie pilnie wśród młodzieży szkolnej, a zwłaszcza w szeregach harcerszy młodych entuzjastów naszej sprawy. Nawigujcie stosunki z władzami państwowymi i samorządowymi oraz z wszelkiego rodzaju organizacjami społecznymi, które wam mogą dopomóc. Korzystajcie z przeprowadzonej reformy rolnej, aby z pomocą odpowiednich czynników ratować zabijki przyrody takie, jakimi są zabytkowe parki dworskie, sędziwe drzewa, piękne aleje i t. p.

Pouczajcie o tym, że idea ochrony przyrody jest idea nawskroś demokratyczną, gdyż chroni ona skarby przyrody dla całego społeczeństwa. Propagujcie szeroko znaczenie parków narodowych i rezerwatów przyrody, które przy odbudowie kraju i jego przebudowie społecznej udostępnia najszerszym warstwom społecznym najcenniejsze wartości estetyczne i krzepić będą duszę i ciało całego narodu. Głóście, że parki narodowe pozostać muszą na zawsze dla nas i przyszłych pokoleń źródłem radości życia i zdrowia. Tatry, Babia Góra, Góry Świętokrzyskie i Białowieża — to najważniejsze przyrodnicze ostoje piękna różnorodnej natury, które zachować musi my niezniszczone ręką ludzka.

Nie tylko jednak parki narodowe, ale również rezerwaty oraz zabytki przyrody żywej i martwej, rzadkie rośliny i ginące zwierzęta, charakterystyczne formy rzeźby terenu, skały, jeziora, rzeki, potoki i źródła — wszystko to składa się na swobodę rysi oblicza ziemi polskiej, które musimy poznać, uczyć się je kochać i szanować.

Wykrośmy przez taki stosunek do przyrody stajemy się godni posiadania i użytkowania zasobów ziemi polskiej, której jesteśmy dziećmi.

Wkraczając na nowe drogi naszej pracy z zapalem i poświęceniem, jakiego wymaga zawsze i wszędzie służba ideał.

Przez poznanie i ochronę przyrody do jej ukochania — oto nasze hasło!

A oto odezwa Ligi Ochrony Przyrody w Polsce:

Przez lata wojny niszczonej przyroda polska domaga się, jak najszybciej i dobrze zorganizowanej opieki ze strony całego społeczeństwa. Niech przeto ci wszyscy, którym drogę jest piękno przyrody ojczyzny, staną w szeregach Ligi Ochrony Przyrody, by wspólnie z tą Instytucją podjąć dzieło ratowania zagrożonych w swym bycie skarbow natury!

Zapisując się do Ligi Ochrony Przyrody! Organizujcie kolo Ligi Ochrony Przyrody! Wkładka roczna indywidualna wynosi 20 zł. Wkładka roczna członka wspierającego wynosi 100 zł. Wkładka dla towarzystwa wynosi rocznie od osoby 5 zł. Wkładka dla kola szkolnego wynosi rocznie od ucznia 1 zł.

Ze swej strony jesteśmy zdania, że z Często chowa Przyrody.

W. T.

Kącik Ligi Morskiej

Staraniem Zarządu Okręgu Kieleckiego Ligi Morskiej w Kielcach został otwarty z dniami 17 marca b. r. kurs wiedzy ogólnej o morzu i wybrzeżu, przeznaczony dla młodzieży szkół średnich, zawodowych, rzemieślniczych i zrzeszonej we wszystkich związkach młodzieżowych na terenie Kielc, Protektorat nad wspomnianym kursem objęli: wio. kielecki mjr. Wiliś-Iwańczyk, kurator szkolny ob. St. Steczeń i naczelnik Woj. Urzędu Infor. i Prop. ob. Zofia Machelkova.

Uroczyste otwarcie tego kursu odbyło się w niedzielę, dnia 17 marca. Po kilku słowach inauguracyjnych mgr. Uhliga, prezes L. M. w Kielcach, plomienne przemówienie wygłosił ob. Z. Machelkova: Projektorka kursu, mówiąc o odzyskaniu wybrzeży i portach podkreśliła wielkie ich znaczenie dla potęgi Państwa i uznała za konieczność państwową i narodową szkolenie młodych Polaków w kierunku morskim, a więc żeglarskim, rybołówstwa i handlu morskiego.

Program kursu przewiduje: wiadomości ogólne, żeglarskie, rybołówstwo, modelarstwo i zajęcie praktyczne (budowa kajaków, kutrów i t.p.) W okresie letnim, kurs będzie uzupełniony nauką pływania w ośrodkach żeglarskich Ligi Morskiej nad morzem i jeziorami.

(2)

Na zakończenie swego przemówienia, ob. protektorata wyraziła nadzieję, że właśnie młodzież kielecka będzie pionierem potęgi morskiej, i do której należy by Państwa i Narodu Pol. wstąpiła złożyć podziękowanie inicjatorom kursu: opiekunom słuchaczom i prelegentom owocej pracy i pięknych wyników. Następnie zabrał głos mgr. Uhlig, który wyjaśnił młodzieży odrzućcie naukę Ligi Kolonialnej, podkreślając, że choć Polska kolonii nie żąda, lecz dąży do powstania wielkiego podziaru surowców, które jej umożliwią rozwój przemysłu i zubożycie rynków zbytu.

Milicja Obywatelska i Młodzież Szkolna w szeregach członków Ligi Morskiej

Przy Komendzie Miasta M. O. zorganizowano samorządny Oddział Ligi Morskiej, obejmujący członkostwem wszystkich funkcjonariuszy M. O. 4 Komisariatów, z ogólną liczbą członków 250 osób.

Poza tym powstały kolo szkolne L. M. przy Gimnazjum Krawieckim „Samopomoc” i przy szkole powozkowej Nr. 18.

Wkrótce zorganizowane zostanie kolo szkolne L. M. przy szkole powsz. Nr. 9.

Buty i tran dla b. więźniów obozów koncentracyjnych

Kolo częstochowskie Pol. Zw. b. Więźniów Oboz. Koncentr. uzyska przez PCK pewną ilość używanego obuwia. Najbardziej potrzebujący członkowie i podopieczni, winni w Sekretariacie Kola (Kopernika 6 — II p.) niezwłocznie złożyć umotywowane podania, zaadresowane do Pol. Czerw. Krzyża. Podania opiniować będzie Kom. Samopomoc. — Kwalfik. Kola.

Muzyka symfoniczna w Częstochowie

Smak i gust społeczeństwa częstochowskiego nie sprzyja rozwojowi muzyki symfonicznej. Kapryśny los jednak czasem spłata figla i naogół listawa sala zapienia się. Tak właśnie było na ostatnim szesnastym z rzędu koncercie symfonicznym Miejskiej Orkiestry Symfonicznej.

Orkiestra robi widoczne postępy, doskonale się stale. Nie jest to łatwe posiadać dobry zespół orkiestralny, tymbardziej w naszym mieście, w którym wybitniejsi muzycy nie mogą zaaklimatyzować się.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, gdy fałszywe waltornie były uciążliwe, zaś obój czynił nieraz dziwne ewolucje dźwiękowe, dzisiaj waltornie grają wcale przyjemnie, czysto, obój zaś jest zupełnie niepodobny do zeszciorożnego. Niedociągająca w zestrojeniu są jeszcze i dzisiaj, ale chwiltowe i nie tak silne. Mile powiadać trzeba dwa kontrabasy, gdyż zyskuje od harmoniczny tak potrzebne wzmocnienie, tym bardziej, że nie ma tuby. W programie koncertu znalazły się dwie suity Griega. Pierwsza zaczęta niezbyt pewnie, rozwinęła się jednak zupełnie dobrze, przepłataną subtelny śmiechem z piąsem kwintetu smyczkowego, dochodzi do dobrego brzmienia całej. W drugiej suitcie orkiestra staje na właściwym poziomie grając ładnie, pełno i z dobrym cieniowaniem. Bardzo dobrze wypadła uvertura Moniuszki — Bałka tak pod względem frazy, jak technicznie. Suitka koncertu była znana w naszym mieście pianistka prof. Stefania Borkowska, która odegrała koncert g-moll Mendelschona z orkiestra. Młoda ta pianistka posiadała w sobie udzielenie, pełno, poważnie rozwiniętą technikę, muzykalność i doskonale odczucie rytmu. Walory pianistyczne uświadczony się najskrajniej w ostatniej części koncertu zamykającej imponującą całą. Oceniającej grę pianistki trzeba rokować szóstec jak najlepszą przyszłość na polu fortepianowym. Dyrygował prof. Stanisław Jarzębski znaną już w naszym mieście jako energiczny i uduchowiony dyrygent. Pod jego ręką orkiestra wykonuje trudne twery w walsowych tempach, a wrodzona muzykalność i temperament dyrygenta nadal w wykonaniu orkiestry interesujący wraź.

Tadeusz Wawrzyłowicz

O należytych rozdziałach drewna

Stale alarmy w prasie o katastrofalnym stanie lasów i konieczności oszczędzania drewna do minimum i szostnych potrzeb pod ścisłą kontrolą Państwa, stanowią kontrast z powstającymi jak grzyby po deszczu licznymi składami, obficie zaopatrzonymi we wszelkie sortymenty drewna niesprawdzonego pochodzenia.

Na rynku drzewnym powstaje niezdrowa spekulacja handlowa i nie ma mowy o planowym zaspokajaniu potrzeb ogółu. Chaos ten jest powołał do przelotnego okresu, gdy przetrzone instytucje utworzyły własne aparaty spedycyjne i rozdzielcze, bo administracja lasów państwowych nie była wówczas w możności uruchomienia swej kontroli.

Obecnie Ministerstwo Leśnictwa powołało Państwową Agencję Drzewną „Paged”, aby mieć gwarancję, że drzewo przydzielone po cenach urzędowych uprawnionym odbiorcy, nie będzie sprzedawane „na bok” po cenach wolnorynkowych.

Abym ukrociło bezpołownie na rynku drzewnym i reklamację drewna ująć we właściwe ramy, konieczne jest wyposażenie odpowiednich władz we wszelkie sankcje, potrzebne do ścisłego nadzoru nad drzewnym.

Walne Zgromadzenie Polskiego Związku Łowieckiego

Powiatowa Rada Łowiecka w Często chowie podaje do wiadomości, że Walne Zgromadzenie Polskiego Związku Łowieckiego odbędzie się w dniu 81 marca r. b. o godz. 10-11 w lokalu Izby Aptekarskiej przy ul. N. M. Panny 23.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 918/1/46. OBWIESZCZENIE. Prezydenta Miasta z dnia 21 marca 1946 r. w sprawie ograniczenia spożycia potraw mięsnych.

W Nr. 3 Dziennika Świadczeń Rzeczowych z dnia 26 lutego 1946 r. pod pozycją 13 zostało ogłoszone rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 lutego 1946 r. w sprawie ograniczenia spożycia potraw mięsnych w przedsiębiorstwach przemysłu gastronomicznego i gospodniego oraz ograniczenia obrotu handlowego mięsem i jego przetworami nadobowiązkowo teżżeżnych.

Przepisy tego rozporządzenia stanowią: 1) Zabrania się podawania i sprzedawania potraw mięsnych pod jakiegokolwiek tytułem z wyjątkiem potraw z drobiu, ryb, królików...

W dni świąteczne zakazane jest podawanie, sprzedawanie oraz obrót kousermi mięsnymi. 6) Winni naruszenia przepisów omawianego rozporządzenia (sprzedawca, nabywca, konsument) będą karani po myśli art. 11 dekretu P.K.W.N. z dnia 25 października 1944 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej...

Orzeczenia karne będą ogłaszane na koszt skazanego w „Głosie Narodu” i wywieszane na drzwiach wejściowych i w oknie wystawowym przedsiębiorstwa. 3) Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem 16 lutego 1946 r. i od tego dnia ma moc obowiązującą.

Częstochowa, dnia 21 marca 1946 roku. PREZYDENT MIASTA (-) Dr. T. J. Wolański.

Nr. O. 916/1/46. OBWIESZCZENIE. Prezydenta Miasta z dnia 21 marca 1946 r. w sprawie ograniczenia spożycia wyrobów cukierniczych w przedsiębiorstwach przemysłu gastronomicznego i gospodniego oraz ograniczenia obrotu handlowego tymi wyrobami.

W Nr. 4 Dziennika Świadczeń Rzeczowych z dnia 11 marca 1946 r. pod pozycją 14 zostało ogłoszone rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 marca 1946 r. w sprawie ograniczenia spożycia wyrobów cukierniczych w przedsiębiorstwach przemysłu gastronomicznego i gospodniego oraz ograniczenia obrotu handlowego tymi wyrobami.

Rozporządzenie to stanowi: 1) Zabrania się podawania i sprzedawania wyrobów cukierniczych (wielkiego rodzaju, ciastka, torty, pączki, ciasteczki, pierniki) w sklepach i w przedsiębiorstwach przemysłu gastronomicznego i gospodniego...

Orzeczenia karne Stowarzyszenia Grodzkiego będą ogłaszane w „Głosie Narodu” i wywieszane na drzwiach wejściowych i w oknie wystawowym ukaranych przedsiębiorstw. 3) Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem 11 marca br. z mocą obowiązującą od dnia 20 marca br.

Częstochowa, dnia 21 marca 1946 roku. PREZYDENT MIASTA (-) Dr. T. J. Wolański.

Nr. O. 917/1/46. OBWIESZCZENIE. Prezydenta Miasta z dnia 21 marca 1946 roku.

W Nr. 4 Dziennika Świadczeń Rzeczowych z dnia 11 marca 1946 r. pod pozycją 13 zostało ogłoszone rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 marca 1946 r. w sprawie ograniczenia spożycia mięsem, wędlinami i innymi wyrobami wędliniarskimi oraz zmniejszenia wyrobów wędlin i innych wyrobów wędliniarskich.

Orzeczenia karne Stowarzyszenia Grodzkiego będą ogłaszane na koszt ukarowanego w „Głosie Narodu” i wywieszane na drzwiach wejściowych i w oknie wystawowym ukaranych przedsiębiorstw. 3) Omawiane rozporządzenie ma moc obowiązującą od dnia 20-go marca 1946 roku.

Częstochowa, dnia 21 marca 1946 roku. PREZYDENT MIASTA (-) Dr. T. J. WOLAŃSKI.

Nr. O. 46/46. OBWIESZCZENIE. Ślad Okręgowy Płotkowskiej Wydział Zmieszany w Częstochowie, Oddział Cywilny 61, 24 kwietnia 1946 r. ogłasza do wiadomości, że na podstawie art. 187 § 1 k.p.c. odwołak Kazimiersz Kieszczynski, zamieszkały w Częstochowie, Komornika 21, został ustanowiony kuratorem do zastępowania niepełnoletniego i niepełnosprawnego małoletniego i niepełnosprawego syna imieniem Janiny Chmielewskiej, urodzonej 20, w sprawie z powództwa Mirosława Chmielewskiego przeciwko Janinie Chmielewskiej o rozwód i wyzwa mianowana z miejsca pobytu, aby się zgłosiła do umiędzianicza w pomienionym procesie.

Częstochowa, dnia 20 marca 1946 r. Sekretarz Sądu: (-) J. Tyszkowski.

ZAWIADOMIENIE

Spółdzielcze Stow. Spół. „Jedność” w Częstochowie swoluje zebrania dzielnicowe członków z porządkami dziennymi:

- 1) Informacje z działalności Spółdzielni za rok 1945 i dyskusja, 2) Powołanie Komitetów akcyjnych, 3) Wybór delegatów na Walne Zgromadzenie, 4) Zapytania i interpelacje.

Zebrań członków odbędą się według poniższego kalendarza: 24 marca godz. 16 - dla członków sklepu Nr. 21 - Sala Szkoły Powozkowej w Bieżanem 24 marca godz. 18 - Nr. skł. 49 - Sala T.U.R. Raków, ul. Limanowskiego, 25 marca godz. 17 - Nr. skł. 32, Lokal przy sklepie na Wrzeszowie, 26 marca godz. 17 - Nr. skł. 2, Sala Jadalnia przy Bieżni Młociej, 26 marca godz. 17 - Nr. skł. 29, Świetlica przy fabr. „Union-Textile” ul. Narutowicza, 26 marca godz. 17 - Nr. skł. 26, Świetlica przy fabr. „Warta”, ul. Narutowicza, 27 marca godz. 17 - Nr. skł. 16, Sala Ochroński 88, Nazaretanek, ul. 7 Kamienie 23, 27 marca godz. 17 - Nr. skł. 5, Sala Poma Edelewickiego, ul. 5, Bieżanem 49, 28 marca godz. 17 - Nr. skł. 3, Sala Ligii Mor. i Kol. Aleja N.M. Panny 53, 28 marca godz. 17 - Nr. skł. 7, Świetlica fabr. „Stradom”, ul. Majka 40, 29 marca godz. 17 - Nr. skł. 14, Sala Szkoły Powozkowej, w Parku Narutowicza, Zabia 1, 29 marca godz. 17 - Nr. skł. 3, Sala Państw. Liceum Pedagog. Jasnogórska 8/10, 30 marca godz. 17 - Nr. skł. 25, Sala Przedzobła przy ul. Narutowicza 202/61, 30 marca godz. 17 - Nr. skł. 49, Sala Szkoły Powozkowej, przy ul. Krzywokulskiej 2/4.

Z uwagi na ważność spraw prosimy o liczny udział w zebraniach i punktualne przybycie. Prosimy o wzięcie z sobą książeczki członkowskiej. ZARZĄD. PAP 2545

Najukochańszy Syn nasz & t p Tadeusz Kołodziej

zmarł śmiertelnie tragiczną pod kołami samochodu przeżywszy lat 19.

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 marca 1946 roku o godz. 3 p.p. z domu żałoby przy ul. Bratniej 9-a (Zawodzie) do kościoła św. Zygmunta skład konduktu pogrzebowego wyruszy na emontarz na Kule.

Na smutne to obrzędy zapraszają przyjaciół wszystkich kolegów i znajomych nożrżanem żalę RODZICE, SIÓSTRA, BRAT I RODZINA. PAP 2547

Dnia 26 marca 1946 r. t. j. w drugą rocznicę śmierci 10-letni chłopcy z L.H.D. zamordowanych przez hitlerowskich zbrodniarzy zostanie odprawiona w kościele św. Rodziny o godz. 8-ej rano nabożeństwo żałobne

za spokój dusz & t p

- Lucjana Liska, Stanisława Włodarczyka, Leona Rakowskiego, Stefana Szotki, Józefa Goździka, Adolfa Wędzika, Edwarda Błaszczaka, Pawła Cabana, Miecz. Maciejewskiego, Zenona Ufama

na które zapraszają krewnych, kolegów i znajomych RODZINY ZAMORDOWANYCH. PAP 2540

W niedzielę, dnia 24 marca b. r. w kościele parafialnym św. Zygmunta o godz. 8-ej rano odprawiona zostanie Msza św. za dusze najdroższych Rodziców naszych i Bratę & t p

Józefy, Antoniego i Antoniego REZLERÓW

na którą krewnych i przyjaciół pamięci Zmarłych zapraszają DZIECI.

W niedzielę, dnia 24 marca br. w kościele par. św. Zygmunta o godz. 8-ej rano odprawiona zostanie Msza św. za dusze najdroższych Rodziców naszych & t p

Julianny i Macieja LESZCZYKÓW

na którą krewnych i przyjaciół pamięci Zmarłych zapraszają DZIECI.

Andrzej Cianciara

został 11 lic. im. H. Stankiewicz w Częstochowie. Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Państ. przytułku lat 18.

Przewieziono zwłok z Krakowa do Kautenicy Polskiej nastąpi w piątek 23 marca r. a złożenie zwłok na miejscu wiecznego spoczynku w nocy 23-24 o godz. 18.

W Zmarłym tkalnym dobru kolego i przyjaciela. Klasa I Liceum im. H. Stankiewicza. PAP 2532

ZOUBY

Unieważniam sąrubioną Kennarkę, świadectwa lekarskie, karty rejestracyjne R.K.U. Kielec, Świdnicę Kowalczyk, Kielec, Piotrkowska 81.

Zginię ples uny-kundel, koloru płaskowego, wbił się Kajtus, odnowałeś za wynagrodzeniem. Błaga Daszykowski 12, doctora. Widziany był w okolicy Focha-Kornetka. PAP 2486

Zgubione karty rejestracyjne Nr. 9524 R.K.U. Łódź, Górcza, Janek wiek Bajzokowski, pocz. Kamieńsk. PAP 2554

Rekord na 100 cm. Zdobyła swą wyjątkową siłę do sebow ANITA. Dzieki specjalnemu dozorowi swych składników zapewnia ona nawet przy minimalnym użyciu doskonałe rezultaty, oddziałuje jąma na nsa, konserwując seby i dając im polityk i biel.

Obrót czekowy w KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO. ułatwia dokonanie transakcyj handlowych i daje pierwszeństwo przy uzyskaniu kredytu. 1441 PAP

Krawiec A. OTOLA. przeprowadzali swój Zakład Krawiecki z ulicy Katedralnej 15, na ul. Kilińskiego 30, tel. 17-47. PAP 2409

FABRYKA GILZ „DZWON” WARSZAWA, Grochowska 254. poleca swoje wyroby. Prowincja są całkowicie. PAP 1751

NAJLEPSZA PASTA DO OBUWIA „LAWA” konserwuje skórę i nadaje jej piękny lakierowy połysk. Wytwórnia Częstochowska ul. Dąbkowskiego 65, tel. 10-55. PAP 2461

Kupię lub wdzianicaw dom, pięcioro wlozy pod przemyśl, może być w stanie do wykonania dzielnica Częstochowy obywat. na Ewentualne pośrednictwo wynagrodza. Oferty kierować PAP Aleja 61 „Zamiejscowy”. PAP 2488

Złoty 100000 - Million możesz wygrać w Kolekturze „RENOVA” Kup szczęśliwy los! Już dziś zamienić losy do 4-jej klasy. Cigielnicze od dnia 4 do 12 kwietnia. Splez się! PAP 2551

Redakcja „Głosu Narodu” poszukuje rutynowanego korektora od zaraz.

SPRZEDAŻ. Wielki wybró Jedwabi lotnic polica „Centromit”. Dom Frankiego od ulicy Wilsona 2. PAP 4926

Ważni dzielnicu, rowerki bulejno na białosch. Grodzkiego, Aleja 31. PAP 1898

KUPNO. Kupię próżne szrynki w „Urna” oraz kouserowa różnej wielkości puzaki, wiadomości: Fabryka Zabawek, Kawiara 24. PAP 2563

Szarytki UNBRA otrzymuje kupujemy. Własności 68, apteka. PAP 2511

Kupuję obicia meblowe, włóś tra we tapicerka, Aleja 32, m. 11. PAP 2485

Ważni dzielnicu, łóżeczka, rowerki, kolory wyprawy do wozosłów polona Nitrowa, Aleja 80. PAP 1867